БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 61 (18.239). • 14 март 1982 йил, якшанба • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

СССР 60

МИЛЛИОНЛАРНИНГ ЮБИЛЕЙ ОЛДИ ВАХТАСИ

ҚАРОРНИНГ КУЧИ

Шу кунларда коммунистлар, республикамизнинг барча меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди ишлаб чиққан улуғвор социал-иқтисодий программани амалга ошириш йўлида зўр ғайрат ва матонат кўрсатмоқдалар. Республика партия ташкилотлари омма орасида сиёсий ташкилотчилик ишлари даражасини ошириш орқали меҳнаткашларнинг ижодий активлиги ва ташаббускорлигини кучайтиришга, ўн биринчи беш йиллик ва унинг иккинчи йили план ва топшириқлари ортиғи билан бажарилишига эришмоқдалар.

Бунёдкорлик меҳнатининг ҳамма участкаларида юксак иш маромини таъминловчи таъсирчан партия раҳбарлигини йўлга қўйишда қарорнинг ижросини текшириш, ижрони контрол қилишнинг аҳамияти катта. Шунинг учун ҳам партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари бу масалага коммунистик қурилишнинг барча жабҳаларига партиявий таъсир кўрсатишнинг муҳим шарти деб қарамоқдалар, уни такомиллаштириш ҳақида қайғурмоқдалар. Зотан, доҳиймиз В. И. Ленин Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларидаёқ қарорнинг бажарилишини таъминлаш ва ижрони назорат қилишнинг сиёсий жиҳатдан ниҳоятда муҳим эканлиги ва зарурлигига эътиборни қаратган эди: «Кишиларни текшириш ва ишнинг ҳақиқий ижросини текшириш керак — бутун ишнинг, бутун сиёсатнинг моҳияти энди ана шунда, фақат ва фақат шунда». Коммунистик қурилиш кўлами ниҳоятда кенгайган ҳозирги шароитда доҳиймизнинг бу таърифи партиямиз кўп қиррали фаолиятида ниҳоятда муҳим аҳамият касб этмоқда. Зеро, партия ташкилотлари юксак уюшқоқлик ва аниқ ижрони йўлга қўйган тақдирдагина белгиланган мақсадларга эришиш мумкин.

Ижрони контрол қилиш ва текширишни ташкил этиш ҳақидаги ленинча ғоялар мамлакатимизда социалистик қурилиш жараёнида янада такомиллаштирилди. Ўртоқ Л. И. Брежнев ривожланган социализм шароитида бу масала қай тарзда қўйилаётгани, унинг аҳволи ва вазифаларини чуқур, атрофлича таҳлил қилиб, контролни янада такомиллаштириш йўлларини белгилади, ижтимоий фаолиятни активлаштиришда, экономикамиз, давлат ва хўжалик аппарати фаолиятини такомиллаштиришда бу иш ғоят муҳим омил эканлигини кўрсатиб берди.

Партия ижрони контрол қилиш ва текширишни ташкил этишда оммавийлик, таъсирчанлик ва ошкоралик сингари энг муҳим ленинча принципларга ҳамиша амал қилмоқда. КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXVI съездининг қарорлари асосида ижрони контрол қилиш ва текширишни янада такомиллаштириш тўғрисида» қабул қилган қарорида партия ташкилотларида юксак талабчанлик ва ишчанлик, танқид ва ўз-ўзини танқид, камчиликларга муросасизлик вазиятини қарор топтириш лозимлиги ҳар томонлама асослаб берилди.

Кўпгина область ва шаҳар партия комитетлари ўз иш фаолиятларининг услуб ва методларини такомиллаштириб, ижрони контрол қилишни меҳнаткашларнинг оммавий ташаббускорлигини авж олдириш ва партия қуйи звеноси жанговарлигини кучайтириш билан қўшиб олиб бормоқдалар, партия ҳаёти нормалари ва партиявий раҳбарлик принципларига, партия ва давлат интизомига қандай риоя қилинаётганлигини, партия ва ҳукуматимизнинг қарорлари қандай бажарилаётганлигини мунтазам назорат қилмоқдалар. Қувасой шаҳар партия комитети партия кучларини жойлаштириш, уларнинг фаоллигини ошириб, таъсирини кучайтириш орқали назоратнинг тасирчанлигига эришаётганлиги диққатга сазовор. Шаҳар партия комитети коммунистларни асосий иш участкаларига тўғри жойлаштиришга катта эътибор бермоқда. Корхона ва қурилиш ташкилотларининг аксарият раҳбарлари партия ишида чиниқиб, синовдан ўтган малакали мутахассислардир. Коммунистларнинг асосий қисми бевосита моддий ишлаб чиқариш билан машғул. Бошланғич партия ташкилотлари ишлаб чиқаришдаги аҳволни таҳлил қилиш, умумлашма хулосалар чиқариш асосида аниқланган камчиликларни бартараф этиш учун чора-тадбирлар белгилашда маъмурият фаолиятини контрол қилувчи комиссияларга таянмоқда. Бундай комиссияларнинг фаолияти кучайганлиги ўз навбатида қарорларнинг ижроси юксак савияда бўлишига ёрдам бермоқда.

Шуни қониқиш билан айтиш мумкинки, кейинги йилларда партия ташкилотларида қарорларнинг ижросини текшириш борасида қатор ижобий тажриба қарор топди. Партия комитетлари, хўжалик органлари ва бошланғич партия ташкилотларининг ҳисоботларини эшитиш, қабул қилинган қарорлар қандай бажарилаётгани ҳақидаги ҳисоботларни тинглаш, сайлаб қўйилган активга шу ҳақда ахборотлар бериш йўлга қўйилмоқда, бу соҳада танқид ва ўз-ўзини танқиддан самарали фойдаланилмоқда. Қуйидан бўладиган сигнал ва ахборотларга эътибор кучайтирилаётир.

Айни вақтда, олдимизда турган улкан вазифалар ижрони контрол қилиш ва текширишга эътиборни янада кучайтиришни тақозо этаётир. Афсуски, баъзи шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич ташкилотлар ва хўжалик органлари бу соҳада зарур жонли ташкилотчилик ишлари олиб бориш ўрнига унга кампаниячилик билан муносабатда бўлмоқдалар. Ижрони мунтазам текшириб бориш, уни аниқ мақсадга йўналтиришга етарли эътибор берилмаётир. Учқўрғон район партия комитети ўз вақтида КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори Охунбобоев номли колхоз партия комитети томонидан қандай амалга оширилаётганига доир масалани муҳокама қилган эди. Аммо райком бюросининг қарори мазкур бошланғич партия ташкилотида кўриб чиқилмаганлигидан ташқари, ҳатто, у коммунистлар эътиборига ҳам етказилмаган. Шунга қарамай, райком муайян вақтдан сўнг ўз қарорини контролдан чиқарган. Бу билан муҳим қарорнинг қоғозда қолиб кетишига йўл қўйилган. Шунингдек, бир қатор партия ташкилотларида етилган, актуал масалалар юзасидан қарорлар қабул қилинаётганда баъзан шошма-шошарликка йўл қўйилмоқда, масаланинг моҳиятини чуқур таҳлил қилмаслик ва активларнинг фикр-мулоҳазаларини олмаслик ҳоллари ҳам содир бўлмоқда.

Эндиликда қарорнинг ижросини ташкил этишга ёндашиш ҳам кўп жиҳатдан ўзгарди. Бугунги кунда контролни салбий мисолларни қидириб топишдан, кишиларга дўқ-пўписа ва дашном беришдан иборат деб ҳисоблаш ҳоллари тобора кам учрамоқда. Энг муҳими, эндиликда гап камчиликларни фош этиш ва қайд қилишдан иборат бўлмай, хато ва нуқсонларни тузатишдан, унга барҳам беришга ёрдамлашишдан иборатдир. Ижронинг таъсирчанлиги учун кураш ташкилотларда иш аниқ мақсадга йўналтирилган ҳолда тўғри юритилишига кўмаклашиши лозим. Бу соҳада халқ контроли органларининг активлари билан «Комсомол прожектори» штаблари аъзолари ҳам актив фаолият кўрсатишга даъват этилгандирлар.

Қарорнинг ижросини таъминлаш учун кураш барча коммунистлар ва кадрларнинг топширилган иш учун масъулияти ошаётганида, омманинг ижодий активлиги кучаётганида, ўн биринчи беш йилликнинг план ва топшириқлари, социалистик мажбуриятларини бажариш учун мусобақа кенг оммалашаётганида ўз ифодасини топмоқда. Бу ташкилотчилик ишининг муҳим таркибий қисми ҳисобланган ижрони контрол қилиш ва текширишни ташкил этишнинг ленинча принциплари ғоят катта сафарбар этувчи, ҳаётбахш кучга эга эканлигини кўрсатувчи ёрқин далилдир.

ЗАМОНДОШЛАРИМИЗ

65 центнерчи

Тўрткўлликлар Тўхтахон Ёқубова номини ҳурмат ва эҳтиром билан тилга олишади. Унинг тенгқурлари билан кетмон кўтариб далага чиққанига, деҳқонлар сафига қўшилганига чорак аср бўлди. У ўтган йиллар мобайнида деҳқончилик сирларини ўрганди. Пахтага алоҳида меҳр қўйди. Ерга чигит ташланган кундан то «оқ олтин» хирмонга саранжомлаб олингунга қадар далада бўлди. Пахта ишқи билан меҳнат қилди. Ғўза парвариши даврида ҳам, пахта теримида ҳам мусобақада пешқадамлик қилди. Устозлар маслаҳатига амал қилиб, табаррук замин билан тиллаша оладиган бўлди. Аввал звенога, кейинчалик бригадага раҳбарлик қилди.

Бригадир — дала командири. Ўзи бошчилик қилаётган коллективнинг меҳрибон мураббийси, маслаҳатгўйи. Тўхтахон Ёқубова бригадага бошлиқ бўлган кундан бошлаб одамларга суянди.

Унинчи беш йилликнинг учинчи йилидаги деҳқончилик Тўхтахоннинг ёдидан чиқмайди. Ушанда Ёнбошқалъа массивида янги ерлар очилиб, кўплаб бригадалар чўлга отланганди. Тўхтахон ҳам чўлқуварлар сафига қўшилди. Ёнбошқалъада деҳқончилик қила бошлади.

— Республикамизнинг бир группа донгдор бригада бошлиқларининг СССР ташкил этилган куннинг 60 йиллигига 60 центнердан ҳосил олиш юзасидан бошлаган ташаббусини бригадамиз пахтакорлари ҳам зўр мамнуният билан кутиб олдилар, — дейди Тўхтахон Ёқубова. — Ўтган йил чўл шароитида 50 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 57,5 центнердан хирмон кўтарган эдик Тўйга тўёна билан бориш азалий одатимиз. Юбилей йилида 55 гектар майдонда деҳқончилик қилиш тараддудидамиз. Ташаббусга қўшилиб, ҳар гектар майдондан 65 центнердан «оқ олтин» етиштиришга қарор қилдик.

Бригада пахтакорлари экиш мавсумига қизғин ҳозирлик кўрмоқдалар.

Суратда: Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Тўхтахон Ёқубова.

Ф. Лутфуллаев фотоси.

ТРЕТЬЯКОВ ГАЛЕРЕЯСИДАГИ АСАРЛАР БИЛАН ТАНИШУВ

Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейида намойиш этилаётган «XIX аср охири — XX аср бошларидаги рус санъати» виставкасини минглаб тошкентликлар ва республика пойтахтининг меҳмонлари келиб кўришди. Бу ерда Давлат Третьяков галереясида тўпланган атоқли рассом ва ҳайкалтарошларнинг асарлари кўрсатилмоқда. Бу асарлар Ватан бадиий маданиятини ривожлантириш йўлларини кўп жиҳатдан белгилаб берган кескин ва мўйқалам усталарининг ижодиёти билан таништиради. Бу асарлар орасида М. Врубельнинг «Авлиё» ва К. Петров-Водкиннинг «Қизил отни чўмилтириш», К. Юоннинг «Қишлоқ байрами» ва А. Лентуловнинг «Москва» полотнолари бор. Буларнинг кўпчилигини П. М. Третьяковнинг ўзи сотиб олган эди. Бу ерда жаҳонга машҳур коллекцияни кейинги йилларда тўлдирган асарлар — А. Голубкина, А. Матвеев яратган скульптура портретлари, бошқа асарлар ҳам бор.

Виставка санъат мухлисларига рассомлик ва ҳайкалтарошлик ривожининг асосий босқичларини кўздан кечириш, рассомларнинг новаторлик изланишлари тўғрисида тасаввур ҳосил қилиш имконини беради.

Третьяков галереясининг асарлари Тошкентда шу билан бир неча марта намойиш қилинган бўлиб, бу галги виставка галерея ташкил этилган куннинг 125 йиллигига бағишланган. Галереянинг экспозицияси мамлакатимиз халқларининг маданиятларини янада ривожлантириш ва бир-бирини бойитишдан иборат олижаноб ишга хизмат қилмоқда.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Г. М. Орлов 13 март куни виставкани бориб кўрдилар.

(ЎзТАГ).

ШАВКАТЛИ МЕҲНАТ УЧУН МУКОФОТЛАР

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов 1981 йилда пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш юзасидан белгиланган планларни ва олинган социалистик мажбуриятларни бажаришда эришилган юксак натижалар ва кўрсатилган меҳнат қаҳрамонлиги учун Социалистик Меҳнат Қаҳрамони юксак унвонига сазовор бўлган қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши илғорларига ва партия ходимларига 13 март куни тантанали вазиятда Ленин ордени ҳамда «Ўроқ ва Болға» олтин медалини топширди.

Ленин ордени билан «Ўроқ ва Болға» олтин медали Қорақалпоғистон АССР Элликқалъа районидаги «Қирққизобод» колхозининг раиси А. Алимовга, Қашқадарё область Қарши районидаги «Ленин йўли» совхозининг механизатори Ш. Алматовга, Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари А. Каримовга, Хоразм область Хонқа районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг бригадири В. Маҳмудовга, Андижон область Комсомолобод районидаги Мирзааҳмедов номли совхоз бригадири А. Мирзакаримовга, Тошкент область Урта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси М. Рўзматовга, Жарқўрғон район партия комитетининг биринчи секретари Э. Рустамовга, Бухоро область Пешку районидаги «Москва» колхозининг бригадири И. Эргашевга топширилди.

Мукофотланганлар ўз меҳнатларига юксак баҳо берилганлиги учун Коммунистик партияга, Совет ҳукуматига, шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневга чин кўнгилдан миннатдорчилик билдирдилар ва бундан буён ҳам ўзларининг бутун куч, тажриба ва билимларини Советлар мамлакатининг бойлигини кўпайтириш ва қудратини мустаҳкамлашга сарфлай берамиз, деб ваъда қилдилар.

Ш. Р. Рашидов Социалистик Меҳнат Қаҳрамонларини сидқидилдан табриклади, бу юксак мукофотлар уларга шонли кунларда, барча совет кишилари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга ҳозирлик кўраётган, шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари партия режаларини шараф билан бажаришга, Ватанни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг КПСС XXVI съезди белгилаган батафсил программасини муваффақиятли амалга оширишга азму қарор берган бир пайтда топширилаётганини таъкидлаб ўтди. Мукофотланганлар бундан буён ҳам коммунизм идеалларига астойдил хизмат қилиш, социалистик Ватанга садоқат намунаси бўлаверишларига шак-шубҳа йўқ.

Ш. Р. Рашидов қаҳрамонларга сиҳат-саломатлик ва шахсий бахт-саодат, уларнинг олижаноб меҳнатида, беш йилликнинг улуғвор вазифаларини амалга оширишда янгидан янги муваффақиятлар тилади.

Мукофотларни топшириш вақтида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Г. М. Орлов ҳозир бўлдилар.

(ЎзТАГ).

ЖАҲОН ФАНИГА ҚЎШИЛГАН САЛМОҚЛИ ҲИССА

ВЕНЕРАНИ ТАДҚИҚ ҚИЛИШДАГИ ЯНГИ БОСҚИЧ ТУГАЛЛАНИШИГА БАҒИШЛАНГАН МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

КПСС XXVI съездидан кейинги биринчи меҳнат йилида совет фани ва техникаси жуда катта муваффақиятга эришди. Планеталараро икки станциянинг туширилувчи аппаратлари Венера атмосферасида ва юзасида муваффақиятли ишлаб, жуда катта ҳажмдаги ноёб илмий маълумотларни ерга юборди. 12 март куни Москвада СССР ташқи ишлар министрлигининг матбуот марказида совет олимлари ва инженерларининг космик тадқиқотлар жаҳон солномасига қўшган мана шу салмоқли ҳиссасига бағишланиб совет ва чет эл журналистлари учун матбуот конференцияси ўтказилди.

Матбуот конференциясини СССР ташқи ишлар министрлиги матбуот бўлимининг мудири Ю. Н. Черняков очди.

СССР Фанлар академиясининг вице-президенти академик **В. А. Котельников** кириш нутқида экспедициянинг умумий илмий вазифаларини тавсифлаб берди, Венера сари учишнинг бутун йўлида иккала станцияда Франция ва Австрия олимлари ҳамда мутахассислари ясаб берган приборлар муваффақиятли ишлаганини ва ҳозир ҳам ишлаб турганини маълум қилди.

Бошқа самовий жисмга ҳар қандай охиста қўниш ўзининг инженерлик ва техникавий ечимлари жиҳатидан заргарликка ўхшаган вазифадир. Планеталараро станцияларни яратиш раҳбарларидан бири, техника фанлари доктори В. Е. Ишевский янги «Венера»ларнинг тузилиши ҳақида, илмий аппаратларнинг иш принциплари тўғрисида журналистларга гапириб берди. Туширилувчи аппаратнинг конструкциясига у айниқса батафсил тўхталди. Инженерлар уни бир неча юз тонна оғирликдаги аэродинамик зўриқишдан ҳимоя қилишларига тўғри келди. Туширилувчи аппаратларнинг ҳамма элементлари дуч келган зўриқишлар уларнинг ердаги вазнига нисбатан 150 баравардан ошди, плазма таъсиридаги иссиқлик қаршилиги эса ўн минг градусдан ҳам ошиб кетди.

СССР Фанлар академияси космик тадқиқотлар институтининг директори академик **Р. З. Сагдеев** иккала туширилувчи аппаратлар ёрдамида Венера атмосферасида ҳамда унинг юзасида ўтказилган комплекс тадқиқотлар ҳақида гапирди. У планетани тадқиқ этишнинг биринчи бор совет олимлари таклиф этган ва «Венера» типидаги станцияларда рўёбга чиқарилган оригинал методларини айниқса муфассал таърифлаб берди.

Тушириш сеанси вақтида, чамаси 60 километр баландликдан бошлаб парашют очиладиган пайтда атмосферани ўрганувчи деярли ҳамма приборлар ишлаб турди. Атмосферадаги шамол тезлигини ўлчаш чоғида катта ҳажмдаги юқори сифатли маълумотлар олинди. Уларда парашют ажралиб чиқаётган пайтда ва планета юзасига қўниш пайтида тезликнинг ўзгарганлиги равшан кўриниб турди. Анча баландликда Венера атмосферасида шамолнинг тезлиги пульсланган ҳолда турбулентлик қайд этилди. Бунда тезлик секундига бир неча метрғача борди.

Атмосфера химиявий таркибини тадқиқ қилиш ишлари натижасида тўрт инерт газ-неон, аргон, криптон, ксенон изотопларининг борлиги тўғрисидаги маълумотларга аниқлик киритилди. Бу изотопларнинг нисбий концентрацияси жуда оз. У процентнинг юз минг улушидан юз улушигача диапазонда бўлса ҳам, аммо бу маълумотнинг илмий аҳамияти жуда катта. Гап шундаки, инерт газларнинг кўпчилик изотоплари қадимий изотоплар сирасига яъни атмосфера шаклланган пайтдан бери ўзгаришсиз сақланиб қолган изотоплар жумласига киради. Шу сабабли уларнинг нисбий ва мутлақ миқдорлари турли вариантларни танлаб олиш чоғида ёки атмосферанинг шаклланиши қандай содир бўлганлиги хусусидаги тахминий «сценарий»ни ишлаб чиқиш пайтида муҳим контроль параметр ҳисобланади.

Намлик ўлчаш асбоби ёрдамида атмосфера таркибидаги сув тўғрисида олинган янги маълумотларни Венера атмосфераси таркибидаги сувни оптик спектрофотометр ва газ хроматографи белгилаб берган натижалар билан таққослаш жуда қизиқарлидир. Бу таққослаш атмосферанинг бутун вертикал профилида сув буғлари мавжудлиги тўғрисидаги ҳали ҳам баҳсли масала юзасидан ишончли маълумотлар олишга имкон беради.

Экспедиция илмий программасининг раҳбарларидан бири, СССР Фанлар академияси геохимия ва аналитик химия институтининг директори, фанлар академиясининг мухбир аъзоси **В. Л. Барсуковга** сўз берилади. Ўтмишни билмай туриб, келажакни, демакки, инсоният тақдирини ҳам олдиндан фаҳмлаш қийин, деди у. Биосферанинг ривожланиш интенсивлиги планетанинг ўзидаги ички магматик ва тектоник ҳаётнинг интенсивлиги билан бевосита боғланганлигидан, бу ҳодисанинг даврийлиги ва намоён бўлиш характери унинг вужудга келиши ва эволюцияси илк босқичларидаёқ юзага келган.

(Давоми учинчи бетда).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎРТОҚ Р. Ғ. ҒОИПОВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Партия органларида кўп йил самарали ишлаганлиги, область экономикаси ва маданиятини ривожлантиришга шахсан катта ҳисса қўшганлиги учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Қашқадарё область комитетининг биринчи секретари ўртоқ Рўзмет Ғоипович **Ғоипов** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
И. УСМОНХЎЖАЕВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри, 1982 йил 12 март.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎРТОҚ Б. ЭЛБОЕВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Партия ва совет органларида фаол, самарали ишлаганлиги ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан халқ депутатлари Қашқадарё область Совети ижроия комитетининг раиси ўртоқ Бекмурод **Элбоев** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
И. УСМОНХЎЖАЕВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри, 1982 йил 12 март.

СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНЛАРИ

А. АЛИМОВ. Ш. АЛМАТОВ. А. КАРИМОВ. В. МАҲМУДОВ. А. МИРЗАКАРИМОВ. М. РЎЗМАТОВ. Э. РУСТАМОВ. И. ЭРГАШЕВ.

МЕҲНАТ ШУҲРАТИ МАЙДОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ЁШ МАККАЖЎХОРИКОРЛАРИ СЛЁТИДАН

Ўзбекистоннинг маккажўхори даласи йил сайин кенгайиб «каҳрабо дон» ҳосили кўпайиб бормоқда. КПСС XXVI съездининг қарорларидан, ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг маслаҳатлари ва йўл-йўриқларидан руҳланган ёш деҳқонлар бу ишга муносиб ҳисса қўшишга интилмоқдалар.

Ёш маккажўхорикорларнинг 13 март куни Тошкентда бўлиб ўтган слёти юксак марраларга эришиш конкрет йўлларини муҳокама қилди. Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғафуржонов докладида, маккажўхори етиштириш илғорлари ва новаторларининг нутқларида ёш маккажўхорикорлар самарали, ижодий меҳнат қилиш учун ҳамма имкониятларга эга эканликлари айтилди. Қишлоқ комсомоллари, барча ёш меҳнаткашлари партия ишончига севимли Ватан равнақи йўлидаги шонли ишлари билан жавоб бермоқдалар.

Ўзбекистон комсомоли маккажўхорикорликни оталиққа олганига мана тўққиз йил бўлди. Шу вақт ичида маккажўхори дони етиштириш қарийб беш баравар кўпайди.

Қашқадарё область «Қорабоғ» совхози комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи З. Нардаева, Самарқанд область Ургут районидаги Энгельс номли колхоздан Ленин комсомоли мукофотининг лауреати З. Алиқулова, Тошкент областидаги «Назарбек» совхозининг бригадири Т. Арслонов, маккажўхори етиштиришнинг бошқа кўп миришкорлари ишга ижодий муносабатда бўлиш, фидокорона ишлаш намуналарини кўрсатдилар.

413 бригада гектар бошига юз центнердан ҳосил кўтарди! Кўпгина коллективларнинг тажрибаси кўрсатганидек, бу марра суғорма деҳқончилик шароитида чегара эмас. Самарқандликлар, бухороликлар, қашқадарёликлар, сурхондарёликлар катта майдонларда мўл дон ҳосили етиштира олдилар.

Ўтган йил якунларининг таҳлили илғорларнинг натижаларидан ҳамма фойдалана олиши мумкинлигидан далолат беради. Бунинг учун ҳамма резервларни ишга солмоқ керак. Ҳолбуки бултур бир қанча хўжаликлар ва бригадалар республика бўйича ўртача кўрсаткичларга ҳам яқинлаша олмади. Шўрчи, Фрунзе, Кегайли, Охунбобоев, Тахтакўпир, Сирдарё районлари ва бошқа бир қанча районларнинг комсомол комитетлари ана шу қишлоқ хўжалик экини устидан оталиқ ишларини дуруст олиб бормаяптилар. Бундаги вазифа ер ва сув ресурсларидан, машина-ускуналар ва химикатлардан оқилона фойдаланиб, ҳар гектар ердан мўл дон ва кўкпоя олишдан иборатдир. Бу нарса партиянинг озиқ-овқат программасини амалга оширишга муҳим ҳисса бўлиб қўшилади, чорвачиликнинг ем-хашак базасини мустаҳкамлашга ёрдам беради.

Бу йил маккажўхори даласи кенгайиб, 300 минг гектарга етади. Фақат маккажўхори етиштириш билан шуғулланувчи янги 19 та совхоз барпо этилиши айниқса муҳим воқеа бўлди. Маккажўхорикорлар ихтиёридаги ресурслар ҳам кўпаймоқда. Эндиги иш ёш деҳқонлар зиммасидадир. Слёт қатнашчилари беш йилликнинг иккинчи йилига мўлжалланган юксак марраларни эгаллашга муносиб ҳисса қўшиб, 1,6 миллион тонна маккажўхори дони етиштиришга тайёр эканликлари тўғрисида гапирдилар.

Кўпгина ёш маккажўхорикорлар зиммаларига оширилган мажбуриятлар олдилар. Слёт қатнашчилари барча маккажўхорикорларга мурожаат этиб, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини меҳнатда янги-янги муваффақиятлар билан нишонлашга чақирдилар.

Слётда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Е. Айтмуротов нутқ сўзлади.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Б. Р. Раҳимов слёт ишида қатнашди.

Беш йиллик биринчи йили топшириқларини муваффақиятли бажариш учун бошланган мусобақанинг ғолиблари бўлган бир қанча комсомол комитетларига ва ишлаб чиқариш коллективларига тантанали вазиятда Қизил байроқлар топширилди. Энг яхши маккажўхорикорлар мукофотлар билан тақдирланди. (ЎзТАГ).

ЮКСАК МУКОФОТ

13 март куни «Ўзбекзолото» ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлиб ўтган тантанали йиғилиш Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини топширишга бағишланди. Коллектив 1981 йилги иктисодий ва социал ривожланиш давлат планини муваффақиятли бажарганлиги учун шу мукофотга сазовор бўлди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин байроқни топширди.

Йиғилиш қатнашчилари меҳнатларига берилган юксак баҳо учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советига чуқур миннатдорчилик изҳор этиб, КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини бажаришга муносиб ҳисса қўшиш учун янада яхшироқ ишлаймиз, деб ваъда бердилар.

Коллектив СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига пландан ташқари анча кўп маҳсулот бериш мажбуриятини олди.

(ЎзТАГ).

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ 60

НОВОКУЗНЕЦК

Тармоқлараро социалистик мусобақа Кузбасс металлургларига темир руда етказиб беришни тезлаштиришга ёрдам берди. «Сибруда» бирлашмасининг кон-руда корхоналари коллективлари Иркутск, Кемерово областлари ва Красноярск ўлкаси темирйўлчилари ўзаро мусобақалашишмоқда. Бирлашмада меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига йил бошидан буён планга қўшимча равишда ярим миллион тонна руда олинди. Пўлат магистралларнинг ходимлари қўшимча юк ташиш учун поездларнинг ҳаракат графигини тиғизлаштирдилар.

ОРЖОНИКИДЗЕ

«Электроцинк» заводининг асосий ишлаб чиқариш цехларида чиқитсиз технология жорий этилади. Бу эса маҳсулот таннархини камайтиришга, рангли металлар ишлаб чиқаришни анча кўпайтиришга имкон беради.

АШХОБОД

Ашхобод яқинидаги стационар Туркманистон Фанлар академияси дашт институти учун табиат лабораторияси бўлиб қолди. Тоғ ён бағирларида Қорақум дашти чегараси олдидаги беш гектар майдонга дашт ва ярим дашт ўсимликлари экилди. Олимлар яйловларни вужудга келтириш ва холатини яхшилаш, қумзорларда, тоғ қоялари ва дараларда узум, мева, писта етиштириш билан боғлиқ бўлган тадқиқотларни олиб боришлари керак. Туркманистон олимлари даштда жойлашган иккита тажриба станциясида, бешта стационарда дашт территорияларини ўзлаштириш, унинг ресурсларидан халқ хўжалигида фойдаланиш программаси асосида иш олиб бормоқдалар. [ТАСС].

СОВЕТ ХОТИН-ҚИЗЛАРИ ҲАФТАЛИГИ

ИШОНЧ

КОММУНИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

Эшик очилиши билан дастгоҳларнинг ғувури қаттиқроқ эшитилди. Одил ака бошини кўтариб, рўпарасидаги ўрта бўй, нозик, истараси иссиқ жувонга кўзи тушди-ю, чеҳрасига майин табассум ёйилди.

— Э, Дилбархон, салом.

Улар ҳол-аҳвол сўрашишгач, Дилбар цехдаги янгиликлар ҳақида сўради. Сўнгра:

— Эртадан бошлаб ишга чиқмоқчиман, деди.

Цех бошлиғи уни ҳол-аҳвол сўраб ўтишга келган бўлса керак, деб ўйлаганди. Дилбарнинг юзидан чин айтаётганини уқиб, жиддий гап бошлади:

— Сиз бемалол қизингизни катта қилаверинг. Ҳали олти ойлик қонуний отпускангиз бор.

— Ишни соғиндим, Одил ака. Нигорага то ишдан қайтгунимча қайнсинглим қараб туради. Ботир боғчага боряпти...

Суҳбат Дилбарнинг эртадан бошлаб аввалгидек 48 та эмас, 32 та дастгоҳда иш бошлашига келишиш билан якунланди. Бунинг ўзига хос асосли сабаблари бор эди.

Тўқувчининг иш жараёнидаги ҳаракатлари капалакнинг у гулдан бу гулга тез-тез қўниб, учиб юришига ўхшаб кетади. Дастгоҳлар қанча кўп бўлса, у шунча тез ва чаққон ҳаракат қилиши керак. Бўлмаса, ипларидан бири сал бўшашса, ёки узилса, автоматик равишда тўхтайдиган машина узоқ туриб қолиши турган гап. Бир дастгоҳ бир минутда ўртача 9 сантиметр чит, 23 сантиметр дока тўқишини ҳисобга олсак, бу иш унумдорлигига қандай таъсир кўрсатиши ўз-ўзидан маълум бўлади. Айниқса, узилган ипларни жуда тез улай билишлик катта аҳамиятга эга. Дилбар илгарилари бунга нормадаги 24 эмас, 19 секунд вақт сарфлар эди. Тежалган вақт ҳисобига ҳам ойига ўнлаб метр газлама тўқишга эришарди.

Ҳисоб-китобларга қараганда, Дилбар 48 та дастгоҳда ишлаган пайтлари саккиз соатлик иш куни мобайнида тахминан 15 километр масофани босиб ўтар экан. Шунинг ўзи кишидан катта заҳмат ва куч талаб этишини тасаввур қилишингиз учун бир мисол. Қўлингизга енгил нарсани олиб, уни бир марта кўтариб туширсангиз, оғирлигини умуман сезмаслигингиз аниқ. Лекин шу ҳаракатни юзлаб марта такрорлаб кўринг-чи. Ўша енгил нарса ҳам зилдек оғир, қўлингизни кўтаришга мажолингиз етмайдигандай бўлиб қолади. Бунинг устига тўқувчи дастгоҳларнинг шовқини ва чигал ипларни улаётгандаги асабни чарчатувчи таъсири остида меҳнат қилади.

Дилбар эртага ишга чиқар экан, деган хабар бир зумда цехга ёйилди. Бу кўплаб тўқувчиларни чин дилдан қувонтирган бўлса, баъзилар унинг ўттиз иккита дастгоҳда ишлашини эшитиб: «Мана донгдорнинг ҳоли», —деб ичларида кулишарди...

Ҳали тонг отгани йўқ. Тўқувчилар билан тўла автобус комбинат сари елиб бормоқда. Синглиси Гулбаҳорнинг ёнида ўтирган Дилбар дугоналари билан суҳбатлашиб кетаяпти-ю, лекин хаёлини бошқа бир фикр банд этган: «Қандай қилиб тезда аввалгидек ишлай олиш мумкин?». Бу ҳақда илгарилари ҳам кўп ўйлаган, лекин кечаги воқеадан кейин бунинг масъулиятини ғоятда чуқур ҳис қилди.

У ишлайдиган 1-тўқув фабрикаси комбинатга шундай кираверишда жойлашган. Унинг олдида корхона илғорларининг расми қўйилган «Ҳурмат тахтаси» бор. Дилбар кеча уни кўздан кечираётиб, яқинда янгиланган бўлса ҳам пешқадамлар қаторида ўзининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени ва СССР Олий Совети депутатлиги, Ленин комсомоли мукофоти лауреати нишонларини тақиб тушган портретига кўз ташлади-ю, ҳаяжонланиб кетди. Ҳа, комбинатдагилар уни унутишмаган, отпускадан қайтгандан кейин ҳам яхши ишлашига ишонишган эди. Лекин Дилбар бу ўзининг эски хизматлари эвазига эканлигини, бу фахрли ишонч зиммасига катта масъулиятлар юклашини бутун вужуди билан ҳис қилди. Сенга ишонишадими, уни албатта оқлаш шарт бўлади.

Цехнинг ичи иссиқ. Дастгоҳларнинг шовқини поездларнинг гувурига ўхшаб кетади. Енгил кийимда чаққон ҳаракат қилаётган Дилбарга ёнидаги ҳамкасблари зимдан қараб қўйишар, унинг қандай ишлаётганини кузатишарди. У тушки танаффусдан кейин вужудида чарчоқ ҳис қила бошлади. Шовқин, ғубор ва юриш ўз таъсирини кўрсата бошлаган эди. Лекин у тажрибали тўқувчи эмасми, бундай пайтларда иш меъёрини бироз бўшаштириб, чарчоқ ёзилар-ёзилмас, аста-секинлик билан аввалгидек ишлашга ўтиш кераклигини яхши биларди. Шундай кезларда ёшлар ё зўр бериб ҳаракат қилишади ёки ишни бутунлай бўшаштириб юборишарди. Биринчисида одам дарров толиқса, иккинчи ҳолатда бирдан совуган вужудинг ишлашга ҳоли етмай қолади. Яна тўқувчи дастгоҳлар орасидаги ҳаракатини аста-секинлик билан изчил бир тартибга тушириб олиши керак. Дилбар 48 та эмас, 32 та дастгоҳда иш бошлашининг сабаблари ана шулар билан боғлиқ, у аввало ўзида ишга аввалгидек кўникма ҳосил қилиб олиши зарур эди. Бу ҳам ўзига хос ижодий изланишга ўхшаб кетади. Нормадаги 24 та дастгоҳдан кейин улар сони қанча ошириб борилса, ҳар бир дақиқа ва имкониятдан қандай самарали фойдаланиш йўлларини шунча кўп излаш керак бўлади.

Орадан бир ой ўтди. Ишга тушган кундан бир ҳафта ўтиб 36 та, кейин 40 та дастгоҳда ишлаган Дилбар энди 48 та дастгоҳни бошқарарди. Илгари донгдорнинг ҳолидан кулганлар энди унинг меҳнат кўрсаткичларидан қойил қолишар, ҳатто фахрланиб ҳам гапиришарди. Ҳа, у эндиликда цехнинг илғор ишчилари Т. Мирзабоева ва М. Раҳмонқуловалар каби нормада белгиланганидан икки баравар кўп маҳсулот тайёрлар, Дилбар тўқиган газламалар сифат жиҳатдан ҳам ажралиб туради.

Цех бошлиғи смена тугагандан кейин кириб ўтишни сўраган эди.

— Эсингиздами, — гап бошлади Шокиров, — отпускага кетмасингиздан олдин Гулбаҳор билан иш жойларингизни бирлаштириб, биргаликда аввалгидан кўп дастгоҳда ишламоқчи эдингизлар. Цехимизга яқинда бригада методини жорий қилмоқчимиз. Бунда сизнинг таклифингизни бажариш имкони ҳам туғилиб қолади, деб ўйлайман. Шуни қандай қилиб самарали ва муваффақиятли амалга ошириш йўлини ўйлаб кўриш керак бўлади. Синглингиз билан нечта дастгоҳда ва уларни қандай тартибда жойлаштириб ишлашни ўйлаб кўринг. Таклифларингизни навбатдаги йиғилишлардан бирида муҳокама қиламиз.

У ташқарига чиққанида кун тиккага кўтарилган эди. Офтоб нурлари кишига хуш ёқади. Ҳавода чарчоқни ёзувчи, вужудга руҳ бағишловчи ажиб бир сўлимлик бор.

Дилбар дарвоза олдида синглиси билан суҳбатлашиб турган мунис ва қадрдон чеҳрага кўзи тушиб, қувониб кетди.

— Онажон!

У ёш боладек онасининг бағрига ўзини ташлади. Онаси юмуш билан Тошкентга келган экан. Қизларини уйидан тополмаслигини билиб, кўриб ўтай, дея тўппа-тўғри комбинатга келаверибди. Сумкасида сут, қаттиқ нон. Қизлари ҳамма нарса етарлилигини, шунча нарсани Оққўрғондан бекорга овора бўлиб, кўтариб келганини айтишганида Холбуви опа меҳр билан кулибгина:

— Туғилган уйларингники бошқача бўлади-да. Ўзларинг ичмасаларинг, Дилбарнинг болалари ичар, — деди.

Шу куни Дилбар яқинда ўзига квартира масаласида ёрдам сўраб мурожаат қилган 12-боғча тарбиячиси В. Фатҳиддинова билан ҳам учрашди. Фатҳиддинова Дилбарга янги уйда яхши яшаётганликларини билдириб, миннатдорчилик изҳор этди. Чунки у илгари отаси, боласи билан эски, бир хонали тор уйда яшар эди. Дилбар Қулматова СССР Олий Советининг депутати сифатида бу оилага ёрдам берди — отага, она билан болага алоҳида квартира ажратилишига эришди.

Дилбар комбинат дарвозасидан чиққанида соат миллари олтига яқинлашиб қолган эди. Ҳали қиладиган ишлари кўп. Эртага бўладиган шаҳар ишлаб чиқариш илғорларининг учрашувига тайёргарлик кўриши, ўқиши, изланиши керак. Бунинг устига соғинтирган болаларининг ташвиши ва рўзғор ишлари...

Дилбар Қулматованинг ҳаётидаги ҳар бир кун ана шундай сермазмун ўтади. Бу Советлар диёридаги ҳар бир хотин-қизнинг ажойиб замонамизда ижтимоий актив, ҳур ва бахтиёр яшаётганлигининг ёрқин далолатидир.

А. ҚОРЖОВОВ.

Тошкент трактор заводида комсомол-ёшлар ғайрат кўрсатиб меҳнат қилишмоқда. Улар зиммаларидаги топшириқларни доимо ортиғи билан бажаришяпти. Чапдаги суратда Анна Федюшина. У корхонанинг пешқадам ишчисидир. Ўнгдаги суратда эса тайёр маҳсулотлар майдони.

В. Кавелин ва Б. Юсупов фотолари. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия ва совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан халқ депутатлари Хонқа район Совети ижроия комитетининг раиси ўртоқ Боғибек **Жуманиёзовни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми мудофаа-оммавий ишлар соҳасидаги хизматлари учун ва туғилган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан Сурхондарё область граждан мудофаа штаби бошлиғи ўртоқ Виктор Николаевич **Никифоровни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

БРИГАДА УСУЛИГА—КЕНГ ЙЎЛ

ИЛҒОР ТАЖРИБА

Республика пойтахти яқинидаги Тўйтепа металл конструкциялари заводи коллективи ҳар куни Ўзбекистон ва мамлакатимизнинг турли районларидаги ўнлаб шаҳар ҳамда қишлоқларига, шу жумладан, Байкал-Амур магистрали қурилишига фермалар, тўсинлар, устунлар, хуллас 50 хилдан зиёд металл конструкцияларини жўнатади. Республикамизда қарийб биронта корхона йўқки, унда Тўйтепа корхонасида тайёрланган маҳсулотлар ишлатилмаган бўлсин. Чирчиқ капролактам комплекси, Олмалиқ химия заводи, Бухоро, Андижон ва бошқа шаҳарлардаги енгил ҳамда тўқимачилик саноати корхоналари шулар жумласидандир.

СССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги «Союзстальконструкция» Бутуниттифоқ бирлашмасида Тўйтепадаги ушбу корхона ҳамиша илғорлардан саналади.

Корхона коллективи ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида ҳам яхши ишлаб, план кўрсаткичларидан анча ўзиб кетди. Албатта, бундай катта муваффақиятлар корхонанинг 1.5 минг кишилик аҳил коллективи фидокорона меҳнати туфайли қўлга киритилди. Пайвандчи К. Ҳошимов, йиғувчи слесарь Р. Валиев, металл кесувчилар комплекс бригадаси бошлиғи С. Мирзаева, электр пайвандчилар бригадасининг етакчиси В. Дегтярева ҳамда йиғувчи слесарлар бригадаси раҳбари А. Гусева сингари юзлаб ишлаб чиқариш илғорлари кунлик нормаларини мунтазам равишда ошириб бажариб, коллектив муваффақиятини таъминлашга баракали ҳисса қўшмоқдалар.

Ўзбекистон ССР 40 йиллиги номли Тўйтепа металл конструкциялари заводи эришаётган ютуқларнинг «сири» нимада?

— Энг асосийси, — дейди корхона касаба союз комитетининг раиси В. Ким,— мустаҳкам интизом ҳамда ишчиларимиз қўлга киритаётган юксак унумдорликдир.

Ҳа, ушбу корхонада меҳнат интизоми яхши йўлга қўйилган. Айни пайтда заводда кейинги йилларда меҳнатни ташкил этиш ва иш миқдори ҳамда сифатига қараб ҳақ тўлашни такомиллаштиришга катта эътибор берилаётганлигини алоҳида таъкидлаб ўтмоқ жоиз. Бригада пудрати усули жорий қилинаётганлиги пировард натижада меҳнат унумдорлигини кескин оширишга олиб келмоқда. Эндиликда Тўйтепадаги металл конструкциялари заводидаги ишчиларнинг қарийб 46 проценти ҳозир ягона наряд асосида ишлаб, тайёрланган маҳсулотга қараб, яъни унинг ишлаб чиқаришга қўшган конкрет ҳиссасига биноан ҳақ олмоқда.

Ягона наряд бўйича ишловчи бригадаларни ташкил этиш учун иқтисодий ва ташкилий тайёргарликка зўр берилди. Бунда меҳнатни нормалаш ва бажарилган ишга ҳақ тўлаш системасини, бошланғич коллективлар фаолиятини планлаштириш ҳамда ҳисобга олишни қайта ташкил этиш кўзда тутилди. Ишлаб чиқариш шароитларини, технология жараёнларини, ишчиларнинг бир-бирларига қай даражада кўмак бера олишлари ва бир-бирларининг ўрнини алмаштиришлари мумкинлиги чуқур таҳлил этилди. Ҳар бир ишлаб чиқариш участкасида шу асосда бригадалар тузилиб, уларнинг профессионал-малака состави белгиланди.

Шундан сўнг ҳар бир бригадага муайян миқдорда маҳсулот ишлаб чиқаришнинг нормаланган топшириғи берилди. Партия ташкилоти коллективда катта тушунтириш ишларини олиб бориб, аниқ-равшан мисоллар негизида бригада пудратини жорий этишнинг бутун афзалликларини кўрсатиб берди. Ишчи йиғилишларида янги усулда ишлашнинг ўзига хос хусусиятлари, меҳнатни ташкил этиш ва бажарилган ишга қараб ҳақ тўлашнинг бригада шакли устунлиги кенг ва ҳар тарафлама муҳокама қилинди. Меҳнатни бригада усулида ташкил этиш масаласи бўлажак бригадаларнинг аъзолари умумий мажлисида узил-кесил келишиб олиндики, бу нарса ихтиёрийлик принципига қатъий риоя қилишни таъминлади. Бригада кенгаши ва бригада бошлиғи очиқ овоз билан сайланди. Бригада корхона маъмурияти билан меҳнат шартномаси тузди. Шундан кейин тантанали равишда бригадага меҳнат паспорти топширилди. Унда бригаданинг буйдан кейинги фаолиятини белгиловчи барча техникавий-иқтисодий ва ташкилий характеристикалар белгиланган.

Тўйтепа металл конструкциялари заводида бригадаларнинг меҳнатига ишбай-мукофотли ва вақтбай-мукофотли системада ҳақ тўланмоқда. Унда ишчилари бригада планларини бажарганлиги ва ошириб адо этганлиги учун мукофотлаш кўзда тутилган. Албатта, бунинг учун маҳсулотлар аъло сифатли тайёрланган, техник жиҳатдан асосланган нормаларга мос тушган ҳамда биринчи тақдимдаёқ топширилган бўлиши керак. Меҳнатга ҳақ тўлашнинг мукофот системаси ишчиларнинг юксак пировард натижаларни қўлга киритиш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва сифатни яхшилашда коллектив ва шахсий манфаатдорлигини таъминлайди. Ишлаб топилган умумий ҳақни, аниқроқ қилиб айтилса, ишбайга қўшимча ҳақни ва мукофотни тақсимлаш ҳар бир ишчининг умум ишига қўшган конкрет ҳиссасига қараб тақсимланади. Кимнинг қандай ишлаётганини бригада кенгаши ой сайин белгилаб боради.

Бригада кенгаши бригаданинг перспектив ва муқобил планларини ишлаб чиқишда иштирок этади. Маъмурият олдига бригада ишчиларининг разрядини ошириш, уларни моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириш, шу жумладан, мастер фондидан мукофотлаш тўғрисидаги таклифларни қўяди. Бригада кенгашининг розилигисиз бригада составини ўзгартиришга йўл қўйилмайди.

Ўзбекистон ССР 40 йиллиги номли Тўйтепа металл конструкциялари заводида ўтган йилдан бошлаб бригада бошлиқларининг кенгаши иш олиб бормоқда. Мазкур кенгаш ҳам бригада етакчиларининг умумий йиғилишида очиқ овоз билан сайланди. Завод, участка ва бригадаларнинг ишлаб чиқариш планларини ишлаб чиқишда, корхонани техника билан қайта қуроллантиришнинг ташкилий-техникавий тадбирларини тузишда, социалистик мусобақани ташкил этиш ҳамда якунларини чиқаришда, илғор тажрибаларни оммалаштиришда ҳал қилувчи овозга эга ҳолда иштирок этиш бригада бошлиқлари кенгаши фаолиятини белгилаб турибди.

Хўш, бригада пудратини қўлланишдан корхона қандай манфаат кўряпти? Битта мисол. Анатолий Гусев бошлиқ йиғувчи слесарлар бригадаси 1981 йил январида тузилган эди. Шуниси диққатга сазоворки, бригада хулқ-атвори, қарашлари бир-бирига мос кишилардан ташкил этилди. Улар саккиз киши. Ҳаммаси икки хил касбни пухта эгаллаб олишганки, у эндиликда катта аҳамият касб этмоқда. Натижада бригада ўтган йилиёқ юқори кўрсаткичларни қўлга киритди. Ойлик металл конструкциялари тайёрлаш миқдори ҳар бир киши ҳисобига пландаги 84 тонна ўрнига 128 тоннани ташкил қилди.

Бригада пудрати усулини муваффақиятли жорий этишда корхонада амалга оширилаётган социал тадбирлар ҳам қўл келмоқда. Корхона маъмурияти, партия, касаба союз комитетлари ғамхўрлиги туфайли энг аввало, завод билан ёнма-ён ишчилар посёлкаси бунёд этилди. Тўртта теплица ишчилар хизматида. Тошкент денгизи соҳилидаги барча қулайликка эга юз ўринли шифохона корхона меҳнат аҳли саломатлигини қўриқлаб турибди.

Ҳозир Тўйтепадаги металл конструкциялари заводида СССР 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа тобора авж олдирилмоқда. Меҳнат беллашувида янгича усулга ўтиб ишлаётган бригадалар олдинда бораётганлиги меҳнатни ташкил қилиш ва бажарган ишга қараб ҳақ тўлашнинг прогрессив шакли ёрқин истиқболга эга эканлигидан далолат бермоқда. Бу йил корхона коллективи 16 миллион 610 минг сўмлик ҳажмда иш бажариш мажбуриятини олган. Бу, ўтган йилгидан 1,5 миллион сўмлик кўпдир. Шубҳасиз, бу довон ҳам албатта эгалланади.

А. БРОНШТЕЙН.

17 апрель—коммунистик шанбалик куни

◆ **ТОШКЕНТ**

«Ташкенткабель» бирлашмасининг 400 дан ортиқ ишчи-хизматчиси 17 апрель куни меҳнат байрамида қатнашади. Бирлашма партия комитетида тузилган шанбалик штабида коммунистик шанбалик ўтказиш программаси тузиб чиқилди. Шу куни 2900 киши ўз иш жойини эгаллайди. 620 минг сўмлик кабель маҳсулотлари шу куни тайёрланади. Корхонанинг ўнлаб пешқадам ишчилари шанбалик куни икки нормадан иш бажаришга аҳд қилишди. Шу куни корхона территориясини ободонлаштириш ишлари амалга оширилади. Кўплаб дарахт, гул, турли буталар экилади.

◆ **ҚАРШИ**

Қарши пахта тозалаш заводи коллективи 17 апрель куни бўладиган шанбалик куни иқтисод қилинган хом ашё ҳисобига меҳнат қилишга аҳд қилди. Бу ерда тежаб қолинган электр энергия ва бошқа материаллар ҳисобига маҳсулот тайёрланади. Корхонанинг 400 дан ортиқ ишчи ва хизматчиси москваликлар ташаббусига қўшилиб, 17 апрель куни ўз иш жойларини эгаллайдилар. Шу куни 90 тонна олий сифатли тола ва 16 тонна линт ва бир неча тонна уруғлик тайёрланади. Завод ишчилари меҳнат унумдорлигини ошириш резервларини қидирмоқдалар.

◆ **АНДИЖОН**

Андижон консерва заводи аҳил коллективи В. И. Ленин туғилган куннинг 112 йиллиги нишонланадиган кун арафасида ўтказиладиган шанбаликка пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Шу куни корхонанинг барча ишчи-хизматчилари ўз иш жойларини эгаллайдилар. Улар корхонани янги мавсумга тайёрлашга ўз ҳиссаларини қўшадилар. Улар поток-механик линияларни, торози, лаборатория ва қозон ускуналарини ремонт қилишда актив қатнашадилар. Сабзавот ва меваларни ташиш учун кўплаб яшиклар тайёрлайдилар. Шу куни 1000 сўмликдан ортиқ ремонт ишлари бажарилади.

АКТИВ ЙИҒИЛИШИ

НАМАНГАН, 13 март. (ЎзТАГ). Наманган области партия активининг бугун бўлиб ўтган йиғилишида КПСС XXVI съезди қарорлари асосида аҳолини атеистик руҳда тарбиялашни янада кучайтириш борасида партия ташкилотларининг вазифалари муҳокама этилди. Область партия комитетининг биринчи секретари М. Камолов доклад қилди.

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

«Дания — СССР» жамиятининг делегацияси республика турмуши билан танишмоқда. Меҳмонлар Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари выставкасини бориб кўрдилар. Ўзбекистон чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа жамиятининг активлари билан учрашдилар. (ЎзТАГ).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ЧОРБОЗОРЧИЛАР»

Газетамизнинг шу йил 7 февраль сонида босилган юқоридаги сарлавҳали танқидий мақолада Марғилон шаҳар бозорида мол-мулкка, пулга ҳирс қўйган бир гуруҳ чайқовчилар қўлга туширилганлиги каби фактлар очиб ташланган эди.

Ушбу мақола юзасидан **ФАРҒОНА ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ** редакциямизга шундай мазмунда жавоб йўллади:

— Мақолада баён этилган фактлар область, шаҳар ва район партия комитетлари бюроларида, қонунбузарлар иш жойлари коллективларида муҳокама қилинди.

25-магазин ходимларидан С. Фозилов, М. Аҳмадалиев, Ҳ. Аҳмадалиевалар хизмат вазифасини суиистеъмол қилганликлари, ноёб молларни харидорлардан яшириб қўйганликлари ва чайқовчилик қилганликлари учун жиноий жавобгарликка тортилдилар ҳамда турли муддатларга озодликдан маҳрум этилдилар.

Фарғона шаҳридаги ёғ-мой комбинати касаба союз ташкилоти раиси С. В. Фетисовага ўз хизмат бурчига совуққонлик билан қараганлиги, ишда назорат ўрнатмаганлиги учун Фарғона шаҳар партия комитети бюроси қарорига кўра ҳисоб карточкасига ёзиш шарти билан қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди ҳамда вазифасидан бўшатилди.

Марғилон шаҳридаги 76-магазин мудири А. Қориев ва Қува районидаги Жданов номли колхоз аъзоси Ж. Акбаровлар картошка билан чайқовчилик қилганликлари учун жиноий жавобгарликка тортилдилар.

МАККАЖЎХОРИГА ҲАР ТОМОНЛАМА ЭЪТИБОР БЕРАЙЛИК

МАРРАМИЗ — 120 ЦЕНТНЕР

Ўн биринчи беш йилликда маккажўхорикорларимиз олдида маккажўхори етиштириш ва тайёрлашни кескин кўпайтириш, озиқ-овқат программасини тузишга муносиб ҳисса қўшишдан иборат янги вазифа турибди. Бу вазифани муваффақиятли ҳал этиш учун республикамизда 19 та янги ихтисослаштирилган совхоз тузилди. Уларга 20 минг гектардан кўпроқ энг серҳосил ерлар ажратиб берилди, биринчи мавсумдаёқ бу ерларда мўл ҳосил олиш белгиланди. Янги совхозларнинг тузилиши бир йил мобайнида қўшимча равишда 160—180 минг тонна сара дон етиштириш имконини беради.

Бухоро область Ромитан районида янги тузилган «Партия XXVI съезди» маккажўхорикорлик совхозига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Муяссар Барноева директор этиб тайинланди. У хўжаликнинг истиқболи ҳақида шундай ҳикоя қилади.

— Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ташаббуси билан республикамизда, шу жумладан бизнинг районимизда тузилган маккажўхорикорлик совхозлари бу тармоқни интенсив равишда ривожлантириш, КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларида белгиланган тадбирларни тезроқ амалга ошириш, озиқ-овқат программасини рўёбга чиқаришда катта роль ўйнайди. Масаланинг яна бир муҳим томони шундаки, маккажўхори дони ва пояси етиштириш билан чорва моллар озуқа базаси мустаҳкамланади, демак гўшт, сут, тухум ва бошқа хил маҳсулотлар етиштириш ҳам кескин кўпайтирилади. Янги тузилган совхозлар дастлабки йилларда районлаштирилган, серҳосил навли, гибрид маккажўхори дони етиштирадилар, ўзларини ва бошқа колхоз ҳамда совхозларни сара уруғлик билан таъминлайдилар.

Маккажўхоридан юқори ҳосил етиштираётган хўжаликлар республикамизда, мамлакатимизда жуда кўп. Бундай хўжаликлар қардош социалистик мамлакатларда ҳам бор. Биз барча маккажўхорикор хўжаликларнинг бой тажрибаларини, фан-техника ютуқларини изчиллик билан ўрганамиз ва ҳаётга татбиқ этамиз. Шундай қилиб, хўжалигимиз бўйича шу йилнинг ўзидаёқ ҳар гектар майдондан 120 центнердан «каҳрабо дон» хирмони кўтарамиз.

Маккажўхорикорликда селекция-уруғчиликни тўғри ташкил этиш катта аҳамиятга эга эканлигини яхши биламиз. Совхозимизга 2500 гектар ер бириктилди. Шундан ҳозирдаёқ 1000 гектарини сара уруғ қадашга тахт қилиб қўйдик. Механизаторларимиз экин майдонларини текислаяпти, далага минерал ва органик ўғитлар чиқаришяпти. Зовурлар чуқур қазилиб, сизот сув қочириляпти, суғориш тармоқлари тартибга келтириляпти. Буларнинг ҳаммаси тупроқ унумдорлигини оширади, селекция-уруғчилик ишларини яхшилашга ёрдам беради.

Яқинда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида бўлиб ўтган маккажўхорикорлик хўжаликлари раҳбарларининг кенгашида мен ҳам иштирок этдим. Кенгашда маккажўхори етиштиришнинг индустриал технологиясини яратиш ва такомиллаштиришга алоҳида эътибор берилди. Гап шундаки, бундан кейин ҳам маккажўхори майдонлари кенгайтирилади, ҳосилдорликни оширишга эътибор кучайтирилади. Шундай экан, ерни тайёрлашдан тортиб ҳосилни йиғиб-териб олишгача бўлган ишларнинг ҳаммасини комплекс механизация зиммасига юкламоғимиз керак. Бу маҳсулотлар сортини яхшилаш ва таннархини арзонлаштиришда ҳам ҳал қилувчи роль ўйнайди. Биз шуни ҳисобга олиб, комплекс механизациялашган маккажўхорикорлик бригадалари ташкил қилдик.

Масалан, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати С. Рамазонов бошлиқ комплекс механизациялашган маккажўхорикорлик бригадаси аъзолари мавжуд майдонларнинг ҳар гектаридан шу йилнинг ўзидаёқ 130 центнердан «каҳрабо дон» етиштириш мажбуриятини олдилар. Бригадада экин ери уруғ қадашга шайлаб қўйилди, уруғлик дон ташиб олинди. Совхоз маъмурияти бригадага тегишли минерал ўғитларни ажратиб берди. Шуни айтиш кераккн, маккажўхори экини органик ўғитларга ўч бўлади. Органик ўғитлар нечоғли кўп берилса, ҳосилдорлик шунча кўтарилади. Бригадада ҳар гектар ер ҳисобига ўртача 30—35 тонна органик ўғитлар солиш режалаштирилди. Бошқа бригадаларимизда ҳам шундай тадбирлар белгиланди.

Мен илгари пахтачилик бўлимида бошқарувчи бўлиб ишлаганман. Анча майдонда маккажўхори ҳам етиштирар эдик. Тажрибада шунга ишонч ҳосил қилдикки, қишлоқ хўжалик зараркунандалари ва касалликлари, хусусан қоракуя касаллигига қарши мунтазам кураш олиб борилса, ҳосилдорлик ошаверади. Биз химизаторларимиз билан маслаҳатлашиб, ҳозирданоқ хашаротлар ва касалликларга қарши амалий чоралар қўлламоқдамиз. Бир туп ўсимлик, бирор бош маккажўхори сўтасининг нобуд бўлишига асло йўл қўймаймиз. Гектарларнинг бут, кўчатлар сонининг тўлиқ бўлишини таъминлаймиз.

Маълумки, маккажўхори ўсимлигида ўқ илдиз бўлмайди, ниҳоллар сочоқ илдизлар орқали озиқланади, сувдан баҳраманд бўлади. Бунинг учун тупроқ қатлами ҳамиша юмшоқ сақланиши, ўсимликнинг қуёш нури, ёруғлик, ҳаводан яхши фойдаланишига қулайлик яратилиши керак. Хўжалигимиздаги мавжуд чопиқ тракторлари, сеялкалар, культиваторларни шу мақсад йўлига тўла сафарбар этамиз. Механизаторлар сафини комплектлаб бўлдик. Маккажўхори экиш муддати, ҳар гектар ерга қанча уруғлик сарфлаш, ниҳолларни бехато ва текис кўкартириб олиб, парваришни кучайтириш тадбирларини ишлаб чиқдик. Механизаторларимиз, сувчиларимиз, химизаторларимиз ўз зиммаларига конкрет мажбуриятлар олдилар.

Маккажўхори — паҳлавон экин. Буни ҳаммамиз тан оламиз. Айни кезда бир майдонда маккажўхори билан бир қаторда бошқа экинлардан юқори ҳосил олиш чораларини ҳам кўрмоғимиз керак. Гап ловия, мош ва бошқа аралаш экинлар экиш устида бораётир. Илғор хўжаликларнинг тажрибаси шуни кўрсатяптики, маккажўхори майдонларида озиқ-овқат ва озуқабоп экинлардан бир вақтнинг ўзида мўл ҳосил етиштириш мумкин ва лозим. Шуни ҳам айтиш кераккн, биз, маккажўхорикорлар такрорий маккажўхори экиш ва юқори ҳосил олиш методларини ҳам кенг кўламда ишлаб чиқиб, ҳаётга татбиқ этмоғимиз керак. Бу борада бизга республика ва область қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарлари амалий ёрдам бермоғи керак. Айниқса «Госкомсельхозтехника» район бирлашмасининг кўмагига муҳтожмиз, селекциячи-уруғшунос олимларимиз маккажўхорининг янада серҳосил ва эртапишар навларини яратиб берадилар деган умиддамиз.

ЖАҲОН ФАНИГА ҚЎШИЛГАН САЛМОҚЛИ ҲИССА

(Боши биринчи бетда).

Тирик организмлар каби планеталар ҳам асосан уларнинг туғилиш пайтида вужудга келган ўзига хос «генетик код»га мувофиқ ривожланади. Бинобарин унинг ҳаракатини тушуниб, планеталар ички ҳаётининг турли давомийлиги ва интенсивлиги сабабларини ҳамда уларнинг эволюцияси шароитларини ойдинлаштириш биз учун жуда муҳимдир. Шу сабабли совет олимлари Ер типидаги планеталарни изчиллик билан, планли равишда ўрганишга шу қадар зўр сабот билан киришганлар, бу ишда улар ўзининг тузилиши ва ривожланиш тарихи жиҳатидан энг мураккаб ва айни вақтда бизнинг Ер планетамизга энг яқин турган Венера планетасига айниқса зўр эътибор бермоқдалар.

Шундан кейин олим энг асосий, принципиал жиҳатдан янги экспериментлар тўғрисида — Венера юзасидан рангли панорамасини олиш ҳамда уни ташкил этувчи тоғ жинсларининг химиявий таркибини аниқлаш ҳақида гапириб берди. Аввало, деб уқтирди у, «Венера-13» ва «Венера-14» станцияларининг аппаратлари қўнган жойларнинг юзаси умумий қиёфаси бир-биридан жуда катта фарқ қилишини пайқаш осон. Биринчи аппарат қўнган жой қадимий қир-жойлар бўлса, иккинчи аппарат қўнган жой бирмунча текис участкадан иборат бўлиб, қоя жинслар уфққа бориб туташади.

Венеранинг биринчи рангли суратига келганда эса, деди олим, биринчи таассурот шуки, ранг ва бутун бўёқлар гаммаси бореалдек туюлади. Аммо бу сиртдан қарагандагина номувофиқлик бўлиб кўринади. Бу ерда биз агар станция иллюминаторидан планета юзасига қараганимизда кўришимиз мумкин бўлган рангли панорамани кўриб турибмиз. Биз шу иллюминатор орқали планета юзасидаги ҳар қандай предметларнинг асосан сарғиш, қизғиш ва кўкимтир рангини ҳамда бошимиз узра жигарранг осмонни ва худди шу рангдаги булутни кўрган бўлур эдик. Гап шундаки, спектрнинг зангори қисми Венера атмосферасининг юқори қисмида ютилиб кетади ҳамда атмосферанинг юқори ва пастки қисми ердагидек оқ нурда ёритилади. Оптиканинг қонунлари мана шундай.

Қўниш районларидаги жинсларнинг таркибини аниқлаш учун рентгенофлюоресцент спектрометрик аппаратлардан фойдаланилди. Аппарат планета юзига қўниши биланоқ дарҳол ўлчовлар бошланди. Ҳозирги вақтда станцияларнинг аппаратлари қўнган районлардан тажриба учун олинган жинслар таркибидаги калий, магний, кремний, алюминий, кальций, титан, марганец ва темир элементлари тўғрисидаги дастлабки маълумотлар аниқланди. Бирмунча камроқ концентрациядаги элементлар — олтингугурт, хлор, фтор, шунингдек темирдан кўра оғирроқ элементлар хусусидаги маълумотларни олиш мақсадида ўлчанган спектрлар тузукроқ ўрганилмоқда.

Жинсларнинг химиявий таркиби хусусида олинган маълумотлар «Венера-13» станцияси қўнган районда химиявий таъсирга дуч келиб нураган лейцит базальти деб таърифланувчи жинс мавжудлигини кўрсатмоқда. Таркибида калий ва магний кўп учрайдиган чуқур базальтоидларнинг бу типи ерда анча кам, асосан Ўрта денгиздаги вулқон вилоятида учрайди. «Венера-14» станцияси қўнган райондаги жинснинг таркиби ерда кўп учрайдиган океан толеит базальтлари таркибига мос келади. Бу ўринда ҳам олинган натижаларни тўғри талқин қилиш учун панорама, шу жинсларни кўриш имконияти, уларнинг жойланиш шароитлари бизга бебаҳо ёрдам беради. Жинсларнинг сезиларли иккиламчи ўзгаришлари йўқлиги уларнинг ёши кичиклигидан дарак берса, Венерадаги эксплозив отқиндилар факти магмада сезиларли миқдорда сув борлигидан далолат беради ва Венеранинг шу энг муҳим компонентга азалдан камбағал бўлганлиги тўғрисидаги тахминини дарҳол шубҳа остига солиб қўяди. Бу нарса планета атмосферасида сувнинг камлигини бошқача тарзда изоҳлаш йўлини қидириш зарурлигини билдиради.

Умуман, «Венера-13» ва «Венера-14» станцияларининг муваффақиятли ишлаганлиги энг жумбоқли сайёралардан бирининг сирларини ўрганишда қўйилган янги, катта қадам бўлди, бу эса совет фанининг жаҳон илм-фан хазинасига қўшган катта ҳиссаси бўлди, деб хулоса қилди олим.

Шундан кейин олимлар билан мутахассислар журналистларнинг саволларига жавоб қайтаришди. (ТАСС).

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

СОВЕТ БУЮРТМАЛАРИ АСОСИДА

ПРАГА. Прагадаги «Ческе лоденице» кемасозлик корхонаси причаллари ёнига қўйилган иккита янги земснарядда монтажчилар билан созловчилар кема асбоб-ускуналарини ўрнатиш ишларини тугалламоқдалар. Яна бир неча ҳафтадан кейин улар дарёлар ва каналлар орқали СССРга йўл олади.

Бу йил кемасозлик корхонасининг коллективи ҳаммаси бўлиб совет буюртмалари асосида 6 та катта техник кема ясайди.

СССР билан 30 йиллик ҳамкорлик мобайнида «Ческе лоденице» кемасозлик корхонаси СССРга етказиб берган 350 тадан ортиқ техник кема Волга ва Камада, Енисей ва Ленада, Амударё ва Вахшда ишлаб турибди.

СЪЕЗД ШАРАФИГА

ХАНОЙ. Республикада Вьетнам Коммунистик партиясининг бўлажак V съезди шарафига бошланган социалистик мусобақа тобора кенг авж олмоқда. Шу кунларда ишга туширилаётган объектларда, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг янги турларида «Съездга совға» деган ёзув пайдо бўлмоқда. Совет — Вьетнам дўстлигининг тимсоли — Ханойдаги 1-станок-асбобсозлик заводи коллективи мусобақада карвонбошлик қилмоқда.

Съездолди мусобақаси ВКП Марказий Комитети ўртага ташлаган: «Меҳнат унумдорлигини оширайлик, ҳамма моддий ва меҳнат ресурсларини қидириб топиб, улардан тўла-тўкис фойдаланайлик, энергия ва хом ашёни қатъият билан тежайлик» деган шиор остида ўтмоқда. (ТАСС).

АФҒОНИСТОН КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ ДАЪВАТИ

КОБУЛ, (ТАСС). Энг катта «Кобул нандари» театрида Афғонистон касаба союзлари марказий кенгаши чақирган оммавий митинг бўлиб ўтди. Пойтахт корхоналари ишчилари ва хизматчиларининг юзлаб вакиллари империализм ва реакциянинг АДРга қарши жиноий хуружларини ғазаб билан қораладилар.

Митинг қатнашчилари Афғонистон касаба союзлари марказий кенгашининг баёнотини якдиллик билан маъқулладилар. Баёнотда империалистик доираларнинг жиноий хуружлари, туҳмат-бўҳтондан иборат уйдирмалари Афғонистон ички ишларига аралашув деб таърифланади. Бундай ҳаракатлар, деб уқтирилади баёнотда, АДРнинг меҳнаткаш халқига қарши разил уруш бошлаб юборган империализмнинг ҳақиқий башарасини фош этади. Империализмга сотилган малайлар республика территориясида одамларни ўлдириб, талончилик қилмоқдалар, мактаблар ва мачитларга ўт қўймоқдалар.

Империализм кучлари аксилинқилобчи тўдаларни қўллаб-қувватлаётганлигига қарамай, деб таъкидланади баёнотда, Афғонистон меҳнаткашлари уларни тугатиб, мамлакатда янги, гуллаб-яшнаётган жамият барпо этадилар. Афғонистон касаба союзлари марказий кенгаши тинчлик ва тараққиёт учун кураш олиб бораётган барча илғор касаба союзларига мурожаат қилиб, АҚШ бошчилигидаги халқаро империализм Афғонистон Демократик Республикасининг ички ишларига ошкора аралашаётганлигини қатъий қоралашга даъват этди.

ИНСОНИЯТНИНГ БОШ ВАЗИФАСИ

ХАЛҚАРО ОБЗОР

Ҳозир инсоният олдида турган бош вазифа тинчлик учун, ядровий фалокат хавфига қарши курашишдан иборат. Барча қитъалардаги халқларнинг онгига бу фикр тобора чуқурроқ сингиб бормоқда. Дунёнинг турли мамлакатларида урушга қарши ҳаракат кучайиб бораётганлиги бунинг далилидир.

АҚШнинг агрессив авантюрачилик сиёсатига чек қўйиш — тинчликсевар жамоатчиликнинг асосий талабларидан бири бўлиб қолди. Шу ҳафта ичида Япония, ГФР, Англия ва бошқа кўпгина мамлакатларнинг шаҳарларида: «Биз тинчликни талаб қиламиз!», «Йўқолсин ядро қуроли!» деган шиорлар остида намойишлар ва оммавий митинглар бўлиб ўтди. Ғарбий Европадаги тинчлик курашчилари Пентагон билан НАТОнинг Ғарбий Европа давлатлари территориясида Американинг ўртача олисликка учадиган янги ядро қуролини жойлаштиришдек хатарли планларига айниқса актив қарши чиқмоқдалар.

Қўшма Штатларда Америка маъмуриятининг милитаристик йўлига қарши қудратли кампания кучайиб бормоқда. Кейинги вақтларнинг ўзида мамлакатнинг 43 штатидаги 279 та округда митинглар, намойишлар, йиғилишлар бўлиб ўтди. Уларда қабул қилинган резолюцияларда ядро қуроллари кўпайтирилиши тўхтатилсин, деб даъват қилинмоқда. Ядро қуролини кўпайтирмаслик миллий кампанияси номини олган бу ҳаракат турли ижтимоий, диний, касаба союз, студентлар ташкилотлари ва группаларини бирлаштирмоқда. Шу кампания миллий комитетининг координатори Карен Фиеркенинг айтишича, «кампаниянинг кўлами ҳозирги АҚШ маъмуриятининг милитаристлик йўли заминида нақадар катта хавф-хатар яширениб ётганини америкаликларнинг кенг оммаси равшан англаб турганидан яққол далолат беради».

Тинчлик ва қуролсизланиш ҳаракатининг қатнашчилари Совет Иттифоқи ўртага қўйган тинчлик ташаббусларини қўллаб-қувватламоқдалар. Шу кунларда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг Финляндия республикаси президенти Мауно Койвисто шарафига Кремлда берилган зиёфатда сўзлаган нутқи бутун дунёда катта шов-шув қўзғади. Газеталар, таниқли давлат ва жамоат арбоблари тинчлик ва хавфсизлик йўли бир давлатнинг ўз иродасини бошқа давлатларга зўрлаб қабул қилдириши орқали эмас, балки ҳар бир давлатнинг ўз турмушини ўзи хоҳлаганича қуриш ҳуқуқини амалда ҳурмат қилиш орқали ўтади, деб совет пойтахтида изҳор этилган ишончни таъкидламоқдалар.

Совет раҳбарларининг ижобий позицияси, деди, жумладан Марказий Америка ва Кариб ҳавзаси антиимпериалистик трибуналининг ижрочи секретари Фредди Бальсан, халқларнинг мустақиллигига қўпол тажовуз қилаётган, уларнинг ички ишларига аралашаётган ва шу тариқа бутун дунёдаги тинчликни таҳликали хавф остида қолдираётган Вашингтон маъмуриятининг масъулиятсизларча сиёсатига мутлақо зиддир.

АҚШ ЯНА ЗЎРАВОНЛИК ҚИЛМОҚДА

БМТнинг Нью-Йоркдаги қароргоҳида БМТнинг денгиз ҳуқуқига бағишланган конференциянинг навбатдаги сессияси очилди. Сессия ишида БМТга аъзо бўлган 157 мамлакатнинг, шу жумладан Совет Иттифоқининг делегацияси қатнашмоқда. Маълумки, Вашингтон расмий доираларининг бемаънилик позицияси оқибатида бу анжуман аслида бош берк кўчага кириб қолган эди. Вашингтон Америка монополияларига ва АҚШ ҳарбий саноат комплексига маъқул келадиган қарорларни конференция қатнашчиларига зўр бериб тиқиштирмоқда.

Қўшма Штатлар 130 дан ортиқ мамлакат розилик билдирган, аммо бир овоздан маъқулланиши зарур бўлган денгиз ҳуқуқига доир конференциянинг янги лойиҳасини имзолашдан бош тортиб, ривожланаётган мамлакатлар билан муҳолифлик йўлига ошкора тарзда ўтиб олди. Вашингтон дунё океани бойликларидан тинчлик мақсадларида фойдаланишни тартибга солиш имконини берадиган лойиҳани ҳақиқатда тубдан қайта кўриб чиқишни, Вашингтонга бир ёқлама устунликлар берадиган тарзда қайта кўриб чиқишни талаб қилмоқда. «АҚШнинг бу хилдаги позициясида Р. Рейган маъмуриятининг худбинлик сиёсати равшан кўриниб турибди, — деб ёзади Япониядаги нуфузли «Майнити» газетаси. — Бу маъмурият фақат Вашингтоннинг манфаатларинигина кўзлаб иш тутмоқда».

Катта-катта никель, мис, кобальт, вольфрам, марганец ва бошқа нодир металлар конлари борлиги аниқланган денгиз тубидан назоратсиз фойдаланиш ҳуқуқини олишга интилаётган Американинг йирик монополиялари Вашингтоннинг конвенцияга қаршилик қилиш йўлидаги уринишларига далда бериб турибди. Оқ уй мана шу монополияларнинг янги мустамлакачилик манфаатларини жон-жаҳди билан ҳимоя қилаётганлигини фаҳмлаш қийин эмас.

Бу проблема хусусида Совет Иттифоқининг позициясига келганда, бизнинг мамлакатимиз денгиз ва океанларда одилона ҳуқуқий тартиб ўрнатадиган кенг қамровли халқаро шартномани ҳеч кечиктирмай тузиш зарур деб аввалгидек ҳисобламоқда. Бундай шартноманинг тезроқ имзоланиши ва кучга киритилиши давлатларнинг тинч ҳамкорлигини ривожлантиришга, тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш ишига муҳим ҳисса бўлиб қўшилган бўлур эди.

Шу сабабли Совет Иттифоқи ва бошқа тинчликсевар давлатлар Вашингтоннинг дунё океани халқаро сувларини АҚШнинг маҳрига тушган қандайдир жойга айлантириш йўлидаги уринишларига кескин зарба бермоқдалар. Америка маъмуриятининг ҳозирги позицияси БМТнинг денгиз ҳуқуқига бағишланган конференциясига, умуман бутун халқаро ҳамжамиятга нисбатан ҳурматсизликдан, халқаро ҳамкорлик ишига путур етказишдан бошқа нарса эмас. Бундай позициянинг ҳалокатли оқибатлари учун масъулият батамом АҚШ зиммасига ва Вашингтон йўлини бевосита ёки бавосита қўллаб-қувватлаётган мамлакатларнинг зиммасига тушади.

В. МАЛИШЕВ,
В. МАТЯШ.
(ТАСС).

ҲАМКОРЛИК САМАРАЛАРИ

ПРАГА, (ТАСС). «Безостая-1» ва «Мироновская-808» совет навлари асосида яратилган «Славия» серҳосил буғдой нави Чехословакия деҳқонларига ғоят манзур бўлди. Бу Совет Иттифоқи селекциячилари билан Кромежик шаҳридаги Чехословакия дон институти мутахассислари ўртасидаги яқин ҳамкорлик самараси бўлди.

Сўнгги беш йиллик давомида ЧССР мутахассислари буғдойнинг ўн хил янги навини районлаштирдилар. Бу навлар совет навлари билан биргаликда дон экинлари барча майдонининг учдан икки қисмини эгалламоқда. Бунда «Мироновская-808» нави иқлим шароитлари ғоят мураккаб бўлган районларда экилиб, мўл ҳосил бермоқда.

Совет олимлари ўз навбатида ҳар йили чехословакиялик ҳамкасбларидан дон экинларининг ўнлаб элита навларини олмоқдалар. Бу навлардан селекция учун муваффақиятли фойдаланилмоқда.

ВИА АГЕНТЛИГИНИНГ БАЁНОТИ

ХАНОЙ, (ТАСС). Вьетнам информация агентлиги баёнот эълон қилди. Унда Хитой маъмурлари Вьетнамнинг балиқ овлаш кемасини қонунга хилоф равишда босиб олганлиги қораланади. Баёнотда Пекин иғвогарлик мақсадида ВСРнинг территориал сувларида турган балиқчиларнинг тинч балиқ овлашига ҳалақит бериб, уларга биринчи марта ҳужум қилмаётганлиги таъкидлаб ўтилади.

ВИА бундай иғвогарликларга йўл қўйиб бўлмаслигини маълум қилишга вакил этилган ва Хитой томони босиб олган Вьетнамнинг барча балиқ овлаш кемаларини ва уларнинг экипажларини қайтариб беришини, Вьетнамнинг территориал сувларига бундан буён қонунга хилоф равишда бостириб киришга йўл қўймаслигини талаб қилади.

А. Хейг Қўшма Штатларнинг Жануби-Шарқий Осиёдаги позицияларини мустаҳкамлаш ва бу ердаги прогрессив режимларни қўпоришда Хитой «муҳим стратегик роль» ўйнаётганлигини таъкидлади. (Газетадан).

АМЕРИКАГА МАЪҚУЛ КЕЛАДИГАН КАРТА. Б. Жуков расми.

ХАБАРЛАР ОҚИМИДАН

ЮКСАК МАЖБУРИЯТЛАР

ПРАГА. Пользен шаҳридаги «Шкода» ишлаб чиқариш бирлашмасининг меҳнаткашлари Чехословакия касаба союзларининг бўлажак съезди шарафига шахсий ва коллектив социалистик мажбуриятлар комплексини қабул қилдилар.

Жами қарийб 25 мингта мажбурият олинди. Бу ерда бўлиб ўтган касаба союз конференцияси бу мажбуриятларни бирлашманинг муқобил плани сифатида маъқуллади. Жумладан, белгиланган йиллик фойдани 4 миллион крона ошириш, ёқилғи, энергия, хом ашё ва материалларини анча тежаш кўзда тутилган. Корхона меҳнаткашлари СССРга маҳсулот етказиб беришнинг йиллик планини белгиланган муддатдан олдин бажардилар.

ТЎНТАРИШГА УРИНИШ БАРБОД БЎЛДИ

ГААГА. Суринам элчихонаси вакилининг бу ерда маълум қилишича, мана шу Жанубий Америка мамлакатида тўнтаришга уриниш барбод бўлди. Исён кўтарганларнинг бошлиқларидан бири сержант У. Хокер ярадор бўлди ва қамоққа олинди. Мамлакатни миллий ҳарбий кенгаш тўла назорат қилиб турибди.

Бу ердан олинаётган маълумотларга қараганда, қўзғолончиларнинг қаршилиги батамом бартараф этилган эмас, шаҳарда отишмалар давом этмоқда.

ХАТАРЛИ РЕЖАЛАР

БАЙРУТ. Аҳолини жойлаштириш билан шуғулланувчи Исроил комитети тайёрлаган планга мувофиқ яқин беш йил ичида Исроил аҳолисидан яна 5 минг оила босиб олинган Жўлан тепаликлари территориясига жойлаштирилади.

Бутун дунёдаги кескин норозиликларга қарамай, Исроил Яқин Шарқда ўзининг ёвуз аннексиячилик сиёсатини ўтказмоқда. Бу план сионист раҳбарларнинг қонунга хилоф равишда босиб олинган араб территорияларини «ўзлаштириш» программасининг таркибий қисмидир.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ПАРИЖ. Европа парламенти АҚШнинг Сальвадорга нисбатан ўтказаётган сиёсатини қоралади. Парламент аъзоларининг Страсбургда қабул қилган резолюциясида таъкидланадики, «Қўшма Штатларнинг сиёсати Сальвадорда сиёсий барқарорликка эришишга ёрдам бермайди». Ҳужжатда Салвадордаги тангликни бартараф этиш юзасидан Мексика президенти Лопес Портильонинг таклифи қўллаб-қувватланади. Резолюцияда 28 мартга мўлжалланган ҳукмрон Сальвадор хунтаси ташкил этаётган сайловнинг «қонунийлигига» шубҳа билдирилади.

Депутатлар Сальвадордаги чет эл ҳарбий аралашувига қарши фикр билдирдилар ва бу мамлакатда ҳукумат билан оппозиция ўртасида сиёсий мулоқот ўтказиш йўли билангина барқарорликка эришиш мумкинлигини таъкидлаб барча сиёсий маҳбуслар озод қилинишини талаб этдилар.

РАБОТ. Бу ерда Марокаш тараққиёт ва социализм партиясининг матбуот органи «Албаён» газетасини қўллаб-қувватлаш юзасидан анъанавий кунлар бошланди. Марокаш пойтахтидаги марказий китоб магазинларидан бирида газетанинг сўнгги йиллардаги мақолалари выставкаси очилди.

(ТАСС).

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

САВОДСИЗЛИК ДАВОМ ЭТМОҚДА

Туркияда ҳамон кўпчилик аҳолининг саводсизлиги давом этмоқда. Мамлакатда ҳали ҳам 13 миллион саводсиз бор. Айниқса хотин-қизлар орасида саводсизлар кўп. Уларнинг 70 проценти ўқиш ва ёзишни билмайди.

Мамлакат маъмурлари ҳарчанд уринсалар ҳам бу муаммони ҳал қилишнинг уддасидан чиқолмаётирлар.

Яқинда мамлакатда саводсизликни тугатиш бўйича умуммиллий кампаниянинг учинчи даврасн бошланди. Бундан бир йил аввал эълон қилинган бу кампания Туркия гражданларидан қарийб 2 миллион кишини қамраб олди. Бироқ бу тадбирларнинг ҳаммаси дурустроқ натижа бермаётир.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ҲАЖМИ ҚИСҚАРМОҚДА

Канада саноатида ишлаб чиқариш ҳажми тобора қисқариб бораётир. Чунончи, 1981 йилнинг учинчи ва тўртинчи кварталларида ялпи миллий маҳсулот ўтган кварталларга нисбатан 3,6 процентгача қисқарди. Канада статистика бюросининг хабар беришича бундай аҳвол бу йил ҳам давом этаверади.

Мамлакатнинг уй-жой қурилишида ва автомобилсозлик саноатида ишлаб чиқаришнинг таназзулга юз тутаётганлиги тағин ҳам сезиларли бўлмоқда. Шунингдек, узоқ фойдаланиладиган товарларга нисбатан талаб жуда камайиб кетган.

ТАНГЛИК ТАШВИШИ

Япония кемасозлик саноати кўпдан бери давом этиб келаётган тангликдан ҳамон халос бўлгани йўқ. «Жапан металл дейли» журналининг таъкидлашича, кемасозлик саноатида 1981 йилга нисбатан бу йил ишлаб чиқариш ҳажми икки марта қисқаради. Кемасозлик саноатидаги бундай аҳвол саноатнинг бошқа соҳаларига ҳам, жумладан металлургия, машинасозлик, приборсозликка ҳам сезиларли таъсир кўрсатмоқда. Бу эса мамлакатдаги турли саноат доираларини қаттиқ ташвишга солаётир.

СССР 60 ✻ ҚАРДОШЛИК МУШОИРАСИ ✻

ЎТЛИ САТРЛАР

Оқжамол УМАРОВА
Туркман шоираси.

Таниқли туркман шоираси Оқжамол Ўмарова шеърларида Туркманистон саҳролари нафаси, саҳронинг уйғонган қалбига нур сочаётган офтоб шуъялалари бор. Шоиранинг «Мурғоб гулдастаси», «Қуёш билан суҳбат», «Қорақум қўшиқлари» каби қатор китоблари чоп этилган. «Уйимда камалак», «Тошлардан тўқилган гилам» номли рус тилида нашр этилган мажмуалари орқали Бутуниттифоқ китобхонларига танилган. Шарқ аёлига, жумладан туркман онасига озодлик сururини берган улуғ Инқилобга ташаккур, жаҳон халқлари доҳийсига, Ленинга чексиз эҳтиром туйғуси сифатида унинг «Тошлардан тўқилган гилам» достони вужудга келди.

Шоира Оқжамол Умарова ижодида аёл қувончи, орзулари, бугунги совет Туркманистонининг бахтиёр овозини кўрамиз, бу порлоқ овознинг буюк Советлар Иттифоқи дўстлик қўшиғига қўшилиб янграётганидан қувонамиз.

ВОЛГОГРАД

Бунда оқ булутлар қурумга тўлди,
Жароҳат устига жароҳат қўнди.
Дарё қолди бунда фақат ёнмаган,
Ер ёнди, кўк ёнди, ҳаволар ёнди.

Танкларнинг ўт сочган темир тиллари,
Кўз ёш, азоб тўла уруш йиллари
Унут бўлди.
Куйган тупроқ қалбида
Кўкарди ҳаётнинг умид гуллари.

Келажак қўшиққа, орзуга тўлиб,
Тикланди бинолар, кўприклар бўлиб.
Гоҳ-гоҳ бу шаҳарда меҳмон бўларкан,
Ухлолмайман унга мафтун тикилиб.

Ярим тун. Оқ булут беланчак гўё,
Ҳаёт — ишққа тўла келинчак сиймо.
Фақат, назаримда, тўғон бошида
Нур ичра ғарқ бўлиб ловуллар дарё...

УЛУҒ БАХТ ЭВАЗИГА

Мен ошиқман Ватанимнинг
Кечасига, кундузига.
Хаёл қушим яйраб учган
Чексиз дала-тузига.

Тоғдай-тоғдай тепаси бор,
Чашма туғар баҳорда қор.
Ўланлари айлар хумор,
Ҳусн бериб гул кўзига.

Тоғларининг ганжи қат-қат,
Элу юртга қилар хизмат,
Кимки бунда қилар меҳнат
Ошно толе юлдузига!

Хосиятли бунда ҳар ой,
Бу тупроққа қўнган хумой,
Баракатдан берилмиш пай,
Дарёсига, денгизига.

Она Ватан, ҳар маконинг
Менинг таним, юрак қоним,
Садқа бўлсин ширин жоним
Берган бахтинг эвазига!

МАНГУ ОЛОВ

Метин ҳайкал пойида
Гуруллайди Мангу ўт.
Хаёллар гирдобида
Юрагимга тушар дуд.

Эҳтимол, бу отамнинг
Мозоридир, ким билар!
Даста-даста гул билан
Тинмай одамлар келар.

Узоқ-яқиндан келар
Зиёрат қилар инсон.
Номаълум аскар учун
Нур сочар дурри осмон.

Оловланиб ёнар ўт —
Юракларнинг ноласи.
Чинор бўйли бу ҳайкал
Қай Онанинг боласи!

Балки, сенинг болангдир!
Балки, менинг боламдир!
Номаълум зот бўлармн!
Жигарпорам, лоламдир!

Номаълум аскар оти —
Юракнинг ёнган ўти!
Сенинг, менинг ўтимдир!
Ўчсин урушнинг оти!

БАҲОР ТАШРИФИ

Баҳор келди.
Саҳро бўйлаб, дала бўйлаб
Ёмғир — ошиқ ўтар куйлаб,
Найлар бериб тарновларга,
Меҳмон бўлар ўтовларга.
Туйналарга тўлар саҳро,
Лола хирмон бўлар саҳро.
Оёқланг,
тупроқ узра

Хивич отга қамчи урган
Неварадай бахтиёр, шод
Яйрар ҳаёт!
Лолазорда
Қизлар билан
Бекинмачоқ ўйнар гўё
Шабнам тўкиб,

Ранглар сочиб!
Қўштабақа дарвозадай
Осмон очиқ.
Ер мусаффо.
Орзулар — соф!
Шаффоф дунё!

Туркман тилидан
Ойдин ҲОЖИЕВА таржимаси.

АХБОРОТ

ПРОФИЛАКТОРИЙ ИШГА ТУШИРИЛДИ

Самарқанд область, Пахтачи районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Коммунизм» колхозида 100 ўринли профилакторий иш бошлади.

Бу ерда бўғин, суяк, асаб ва қон босими ошиш касалликларига чалинган беморлар шифобахш сув билан соғлиқларини мустаҳкамлайдилар. Бу сув колхознинг Қораминос қишлоғидан топилган.

Беморлар учун барча қулайликлар мавжуд бўлган профилакторийда йил давомида 1500 киши даволаниш имкониятига эга.

М. НОРБОЕВ.

ДАМ ОЛИШ ЗОНАСИ

Боёвут район йўл қурилиши ва ремонти бошқармасининг Жанубий Мирзачўл канали қирғоғидаги дам олиш зонаси кенгайтириляпти. Янгидан 3 гектар майдон боғ-роғларга айлантирилади. 30 сотих жойда лимонзор, балиқчилик ҳовузи ташкил этилади. Ёрдамчи хўжаликдаги қорамол ва қўйлар кўпайтирилади. Шундан кейин ишчи, хизматчилар йил бўйи арзон нархда гўшт, сут, мева, сабзавот, полиз маҳсулотлари билан таъминланади.

Дам олиш зонаси бошқарма коллективининг севимли масканига айлантирилади.

Й. БОБОЕВ.

ЧОРВАДОРЛАРГА ПОСИЛКАЛАР

Нурота район «Қизилча» совхозининг 6 та фермасидаги 100 дан зиёд қўйчилик отарида қишлов соз ўтди. Чорвадорлар 30 минг бошга яқин совлиқнинг ҳар юз бошидан 150 тадан қўзи олиш ниятида ҳалол меҳнат қилишяпти. Бу ерда чорвадорларга яхши шароит яратиб берилган. Совхоз маъмурияти ишчилар кооперацияси билан ҳамкорликда чўпонлар оиласи учун қимматбаҳо посилкалар юборишмоқда.

Биргина февраль ойида чўпонлар учун ҳар бири 20 сўмдан 50 сўмгача бўлган 260 та посилка тарқатилди. Посилкаларда чинни идишлар, кристаль, жерси, кремплин сингари газламалар бор. Бундай посилкалар мунтазам ташкил қилиб турилади.

М. РАҲМАТОВ.

КИЧКИНТОЙЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

Беруний районидаги «Правда» колхозида колхозлараро мактабгача тарбия муассасаларига қарашли бешта болалар боғчаси ишлаб турибди. «Космос», «Пахтаой», «Ғунча», «Гулшан», «Юлдузча» деб номланган бу боғчаларга малакали мутахассис-педагоглар раҳбарлик қилишяпти. Боғчаларда болалар тарбияси борасида ажойиб янгилик жорий этилди. Радио, магнитофон эшиттириш, телевизор ва диафильмлар кўрсатиш орқали болаларни турли машғулотларга қизиқтириб борияпти. Болалар нутқини ўстириш борасида кўп ишлар амалга оширилмоқда. Жонли табиат бурчаклари ҳам тарбия воситаси сифатида хизмат этмоқда. Аквариумларда боқилаётган балиқлар, қафасларда хониш қилаётган қушлар, хоналарда барқ уриб ўсаётган гуллар болаларда табиатга, ҳайвонот оламига бўлган меҳр-муҳаббатларини ошириб, эстетик туйғуларини тарбияламоқда. Боғчалардаги спорт майдончалари эса ҳар хил спорт буюмлари билан мунтазам тўлдириб борилмоқда. Бундай имконият ва қулайликлардан меҳнаткашларнинг 300 дан зиёд ўғил-қизи баҳраманд бўлаётир.

М. ҚУРБОННИЁЗОВ.

✦ СПОРТ ✦ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАРАФОНЧА ЮРИШ ВА ЮГУРИШ Косонсой 1982 СОВРИНИ УЧУН

СОВРИНДОРЛИК ИШТИЁҚИ

Олис масофага югуриш ва спортча юриш бўйича «Совет Ўзбекистони» газетаси соврини учун ўтказилаётган анъанавий мусобақага Бухоро области ёшлари ҳам қизиқиб қарашмоқда. Яна бир неча кундан кейин Косонсойда бошланадиган совриндорлик баҳсига қизғин ҳозирлик кўриляпти. Катта тренер Евгений Стаховец лаёқатли спортчиларни саралаш, маҳоратларини оширишга ҳаракат қилмоқда.

Бу йил соврин учун курашда Бухоро областининг ўн беш кишилик терма командаси иштирок этади. Бу команда аъзолари орасида СССР спорт мастери Николай Башкирцев, Бухоро педагогика институти талабаси Мастура Остонова, 10-ўрта мактабдан Улуғжон Маъмуров, Зарафшон шаҳридан Александр Берюков ҳамда иқтидорли югурувчи, СССР спорт мастери Ренат Насибуллин сингари умидли марафончилар бор.

— Газета соврини учун кураш спортнинг кам ривожланган турларидан ҳисобланувчи марафонча югуриш ва юришни республикада янада оммавийлаштиришда муҳим аҳамият касб этмоқда, — дейди таниқли спортчи Н. Башкирцев. — Ўзим анъанавий мусобақада мунтазам қатнашиб келмоқдаман. Косонсойга бориш учун тайёргарликни барвақт бошлаган эдим. Бу сафар ҳамроҳларим билан марра сари астойдил интилиб, областимиз командаси фахрли ўринлардан бирини эгаллашига муносиб ҳисса қўшмоқчиман.

А. АКРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбирлар пости аъзоси,
Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ШАХМАТ:

ТЎРТ ЙЎЛЛАНМА

Ереванда жаҳон чемпионатининг зонал турнири ниҳоясига етди. Юсупов 10,5, Псахис билан Тукмаков 10, Геллер 9 тадан очко тўплашиб, зоналараро турнирга йўлланма олишди. 16 кучли шахматчи ўртасида бўш келмай баҳслашган олмалиқлик Г. Аъзамов очколарни 8 тага етказиб, Долматов билан 7—8 ўринларни баҳам кўрди.

СОВРИНЛАР ВА ЎРИНЛАР

ХОККЕЙ. Тошкентнинг «Бинокор» командаси Москвада «Локомотив» коллективи билан учрашиб (3:0), (6:3) очколарини 66 тага етказди.

Чирчиқдаги гимнастикага ихтисослаштирилган болалар ва ўсмирлар мактабида 500 дан ортиқ умидли спортчи тарбияланмоқда. Бу ерда гимнастика билан шуғулланиш учун барча имкониятлар яратилган.

Суратда: тренер-ўқитувчи С. Боганцева биринчи синф ўқувчиси О. Паршукова билан машғулотда.

Р. Шамсутдинов фотоси. (ЎзТАГ).

ЧАЙҚОВЧИЛАР ГУРУНГИ

Фельетон

Деворларига қушлар расми туширилган ҳашаматли уй ўртасидаги узунчоқ, катта стол атрофида, юмшоқ стулларда йигирмадан зиёд турли ёшдаги эркак ва аёллар ўтиришибди. Стол устида анвойи ичимликлардан тортиб, камёб таомларгача бор. Ҳеч ким чурқ этмайди. Катта-катта дўконларнинг ойналари орқасига қўйилган манекенларни эслатувчи бу нусхалар ўзларича алоҳида-алоҳида тарафга қараганларича безрайиб туришибди. Улар гўё шу дамда нафас ҳам олишмаётгандай эди.

Қўш қаватли деразалардан тушиб турган қуёш нури хонани ниҳоятда ёритиб юборган. Шунга қарамай бу ердагиларнинг кўнгли қопқоронғи, кўзларига ҳеч нарса кўринмайди.

Шу ҳолат узоқ давом этди. Ниҳоят уларга жон кира бошлагандай бўлди. Бири юрагини чангаллаганича инградн, бошқаси бошини маҳкам ушлаб қаттиқ оҳ тортди.

Мансур Муҳамедович Маҳмудовнинг овози ҳамманикидан баланд эшитилди. Эндигина йигирма олти ёшга кираётган, 1978 йилнинг март ойидан буён ҳеч қаерда ишламай дўконма-дўкон, бозорма-бозор изғиб юрган бу кимса пушаймон қиляпти шекилли?! Мансур асли Бухоро районидан. Кейинги пайтларда Тошкент шаҳрининг Луначарское шоссесидаги хонадонлардан бирида яшаб, чайқовчиликка муккаси билан кетди. Сеҳргарлардай одамларнинг кўзини тиндириб, бир сўмлик нарсани ўн сўмга пуллади. Ҳар куни мана шу усулда мўмай пул топиб, дўпписини чеккасига қўйганича тарлла бедод қилиб юрди. Ҳамиша шундай яшайвераман, деб ўйларди. Чучварани хом санаганлигига мана энди ишониб ўтирибди.

Чайқовчилик гирдобида айланиб қолган бошини икки қўли орасига олиб ўтирган анави кимса Иосиф Ангельевич Нудельман бўлади. Ёши ўттиз учда, маълумоти олий. Илмини хор қилиб юрган Иосиф асли Чилонзордаги 16-кварталдан. Нафс бандаси Тошкентдаги илм даргоҳларидан бирида катта инспектор бўлиб ишларди. Емоқ-ичмоқдан, кийинишдан нолийдиган жойи йўқ эди. Ишхонасида, қўни-қўшнилари орасида ўзига яраша обрў-эътибори бўлганди. Юз тубан кетиб, чайқовчилик кўчасига қадам қўйди-ю, ҳаммасидан жудо бўлди. Балки ҳозир ана шу ҳақда ўй суриб, лов-лов ёниб ўтиргандир?!

Насим Бобоқулович Нуров билан унинг оғиз-бурун ўпишган қадрдони Саид Рауфович Раҳмонов бир-бирларига термулганларича кўзларини пирпиратиб ўтиришибди. Ҳар иккови ҳам Тошкентдаги олий ўқув юртида ўқирди. Тенгдошлари қатори илм олиш, ахлоқ-одобли бўлиш ўрнига бу ҳамтовоқлар енгил-елпи кун ўтказишни кўзлаб қолишди. Тушларида нуқул ноёб молларни, ўнгларида эса чайқов бозорини кўрадиган бўлишди. Меҳнатсиз келган мўмай даромадлар енгил табиат йигитларни ховлиқтириб қўйди. Ўқиш бир ёқда қолиб, тонг отгандан кун ботгунга қадар фақат ўйин-кулгини, еб-ичишни ўйлашди. Бирининг қариндош-уруғи Бухоро районида, иккинчисиники эса Ғиждувонда. «Бизнинг бу ерда нима ишлар қилиб юрганимизни қаердан билиб ўтиришибди. Ўқиб юришибди, деб ўйлашади-да!». Ўқишга бормай чақчақлашиб ўтирган чоғларида ўзларини ана шундай сўзлар билан юпатишарди. Эҳ, аттанг! Сирлари очилиб қолди-я! Энди қариндош-уруғлари, ҳамюртлари юзига қандай қарашади?! Уларни ана шу муаммо беаёв қийнаётган эди.

Стол олдида ўтирган бухоролик Игорь Иванович Тимошин, қувалик Иброҳим Раҳмонов, хўжаободлик Қосимжон Ибодович Парпиевларга ҳам осон тутманг. Ҳозир ўзларидан ўтганини фақат ўзлари билишяпти. Тошкент шаҳридаги техникум ва институтларда номигагина ўқиб юрган бу кимсалар текинхўрлик йўлига кирдилар-у, эл-юрт олдида юзлари қора бўлди.

— Ҳой, бу ёққа қаранглар, азиз ҳамкасблар! — бойдан бери сақич чайнаётган кишидай тамшаниб ўтирган Абдувоҳоб Раҳимович Каримов даб-дурустдан гап бошлаб қолди. — Ахир, бу ерга нима мақсадда йиғилишдик?!

— Чайқовчилик билан абадий видолашувга, ҳа, видолашувга! — хитоб қилди Акром Сайдалиев. — Бинойидек заводда ишлаб юрган эдим-а! Қозонга яқин юрсанг қораси, ёмонга яқин юрсанг балоси юқади, дейдилар. Сенларга эргашиб мана шу аҳволга тушдим.

— Ҳой, номард! Номард экансан сен! — Арон Моисеевич Уманский ғазаб билан ўрнидан туриб кетди. — Олиб-сотарлик қилгин, деб сенга ким айтди?! Менми?!.

— Қўйсанглар-чи, азизлар, — уларни юпатган бўлди Ирина Фасхутдинова.

— Ҳа, тортишишга бало борми?! — ўрнидан аста қўзғалиб, салмоқланиб сўз бошлади Бахтиёр Мансуров. — Бу ерга биз жанжаллашиш учун эмас, кўнгил очишга йиғилишганмиз. Наҳотки, шуни дарров эсимиздан чиқариб қўйган бўлсак. Азизларим, яқинда мен ўттиз ёшга қадам қўйдим. Ҳозир шуни нишонлаб кўя қолайлик. Шу таклифга қўшилганлар дастурхонга марҳамат қилишсин!

Ҳамма жим бўлиб қолди. Сукунат анчагача чўзилгач, кимдир кутилмаганда бор овози билан, оҳ, деб юборди. Бахтиёр Собирович бойдан буён эзғилаб турган папирос бирдан ўт олиб, тутай бошлади. Вой, тавба, наҳотки, чайқовчининг оҳи папиросни ёндирган бўлса?!

Бахтиёр Собирович папиросни кетма-кет бурқситар, бошқалар эса жимгина туришарди. Дастурхон устидаги ноз-неъматларга ҳамон ҳеч кимса қўл узатмасди. Ҳа, меҳмондорчилик дили ва қўли тўғри, покиза инсонларга муносиб экан-да!

Чайқовчилар дастурхонга тикилганларича узоқ туриб қолишди. Негадир ундан кўнгил уза олишмасди.

— Мол аччиғи — жон аччиғи! — дея ўрнидан турди тўрда савлат тўкиб ўтирган кексароқ чайқовчи. — Мана буларнинг ҳаммаси ақчамизга келган. Яхшиси, бўлашиб оламиз.

— Баракалла! Раҳмат! Ундай бўлса, ўзингиз бўлашиб бера қолинг! — чувуллашди стол атрофида ўтирганлар.

Кексароқ чайқовчи енг шимариб ишга киришди. У кимга нимаики бермасин: «Вой-бу, атиги шуми?!» деган аччиқ сўзни эшитаверди.

— Ҳой, очкўзлар! Олларинг, ўзларинг бўлашаверларинг!

Шу гапни кутиб турган эканларми, узун-қисқа чайқовчилар дастурхон устига чуғурчуқлардай ёпирилишди. Талаш-талаш авж олгандан авж олаверди. Кимларнинг бурни пачоқ бўлди, кимларнинг пешонаси ғурра. Чайқовчиларнинг бир-бирларига ўта беоқибат эканликлари лаҳзада аён бўла қолди.

Хайрлашув ўтириши шу алфозда якунланди. Ана улар бир-бировларига еб қўйгудек бўлиб хўмрайиб чиқишяпти. Халқ ҳисобига кун кечириб келган ва мўмай пул жамғарган бу кимсалар энди Тошкент шаҳрининг Сергели районни чеккасида жойлашган бозорга эмас, балки ўзларига аталган махсус жойларга қараб йўл олишяпти.

Раҳим ХЎЖАЕВ,
Усмон ЮСУПОВ.

ФУТБОЛ:

«ПАХТАКОР» ШАЙЛАНМОҚДА

МАВСУМ АРАФАСИДА

Бугун Тошкентда СССР кубоги учун курашнинг нимчорак финали учрашувида «Пахтакор» командаси билан Бокунинг «Нефтчи» коллективи футболчилари майдонга тушадилар.

Пахтакорчилар мавсумга тайёргарликни жуда эрта бошлашган эди. Футболчиларимиз ўтган йил охирида Тошкент яқинидаги Қибрай ўқув-машғулот базасига илк бор тўпланишган бўлса, медицина кўригидан муваффақиятли ўтиб, «Ешлик» спорт аренаси, Митрофанов номли сув спорти саройи, «Пахтакор» стадионининг оғир атлетикачилар зали каби қулай жойларда умумжисмоний машқларга зўр беришди. Очиқ майдонларда ўртоқлик учрашувлари ўтказилди. Кейинчалик команда икки состави билан Тожикистон пойтахтида таниқли футболчи Р. Долтабоев хотираси соврини учун ўтказилган турнирда иштирок этди.

Маълумки, биллур соврин— СССР кубоги учун кураш мавсумга тайёргарликнинг муҳим босқичларидан ҳисобланади. Шу боисдан пахтакорчилар соврин учун курашга астойдил берилиб, чемпионатга шайликни тобига етказишга ҳаракат қилдилар. Кубок учун курашгани Ереван зонасига йўл олишдан олдин «Пахтакор» ҳаммаси бўлиб 9 команда билан ўртоқлик учрашувида куч синашди. Бу учрашувларда мухлислар пахтакорчилардан А. Яновский, В. Якимцов, М. Билолов, А. Петрушин, Г. Денисов, И. Иванов, С. Бондаренко, А. Журавлев, А. Якубик, Н. Амриев. М. Кабевларни майдонда кўрдилар. Учрашувларда шунингдек, В. Шевченко, Ф. Исломов, Ҳ. Бойматов, О. Пак, Д. Огай, А. Медянский, И. Аҳмедов ва И. Семенколар ҳам иштирок этдилар.

Футболчиларимиз Ереванда СССР кубоги учун ўтказилган саралаш учрашувларини муваффақиятли якунладилар. Улар Жиззахнинг «Звезда» (3;0), Кировнинг «Динамо» (1:0), ЦСКА (1:1), «Арарат» (0:0) ва Никополнинг «Колос» (1:0) коллективлари билан учрашиб, 8 та очко тўплашди. «Арарат» футболчилари ҳам шунча очко билан пахтакорчилар қатори кубок учун курашнинг нимчорак финалига йўлланма олишди.

Тошкентлик футболчилар бу йилги чемпионатни Москвада торпедочилар билан учрашувдан бошлайдилар. Кейин пойтахт армиячиларига қарши майдонга тушадилар. «Пахтакор» марказий стадионида эса футбол марши илк бор 3 апрель куни янграйди. Шу куни майдон эгалари «Шахтёр» футболчиларини қабул қилишади. 6 апрелда эса «Кубань» коллективи меҳмон бўлиб келади.

Пахтакорчилар бу йилги мавсумда ҳеч қандай имтиёзсиз мустақил тўп сурадилар. Бу эса ўз навбатида команда олдига масъулиятли вазифа қўяди. Зеро, командага ўринбосарлар етказиб бериш ҳамон муаммолигича қолмоқда. Чунончи «Пахтакор»га қабул қилинган самарқандлик динамочи И. Никифоровнинг кутилмаганда «ғойиб» бўлишини қандай тушуниш керак? Бизнингча, иккинчи лигадаги мастерлар коллективлари аъзоларидан терма команда тузиш масаласини ҳал этиш пайти келди. Шунда ана шу командада маҳоратли футболчилар тарбияланиб, республиканинг етакчи коллективини тўлдириб туриш учун имкон яратилади.

Ўйлаймизки, пахтакорчилар бу йилги мавсумда ўзларини ўнглаб, мавқеларини мустаҳкамлайдилар. «Пахтакор» номини шарафлашга астойдил ҳаракат қиладилар.

А. ИМОМХЎЖАЕВ,
республика тоифасидаги судья.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

14 МАРТ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.45 — Концерт. 10.30 — Будильник. 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.00 — Здоровье. 12.45 — Тонгги почта. 13.15 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан. 13.30 — Қишлоқ янгиликлари. 14.30 — Музикали киоск. 15.00 — Фигурали учиш бўйича жаҳон чемпионати. 16.00 — Фильм-спектакль. 17.35 — Киносаёҳатчилар клуби. 18.35 — Мультфильм. 18.55 — Халқаро панорама. 19.40 — СССР халқларининг V қишки Спартакиадасида. 20.10 — Телефильм. 21.30 — Время. 22.00 — Фигурали учиш бўйича жаҳон чемпионати. 24.00 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг. 9.20 — Илмий-оммабоп фильмлар. 9.45 — Балли, буважонлар. Бадиий фильм. 11.00 — Ҳайвонот оламида. 12.00 — Адабий викторина. 13.05 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 13.35 — Уч бақалоқ. Бадиий фильм. 15.20 — Муаммолар, изланишлар, ечимлар. 16.40 — Футбол бўйича СССР кубоги. 17.25 — Ёқутистон АССР бадиий коллективларининг чиқиши. 17.55 — Улуғ Октябрнинг 65 йиллигига. 18.55 — Строговлар. Бадиий фильм. 5-серия. 20.00 — Эрмитаж. 20.20 — Хайрли тун кичкинтойлар. 20.45 — Концерт. 21.00 — СССР халқларининг V қишки Спартакиадасида. 21.30 — Время. 22.00 — Ез ҳам тугаб қолди. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Концерт. 11.40 — Мультфильм. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.00 — Гамлет. Бадиий фильм. 2-серия. 14.10 — Эркин кураш бўйича ўсмирлар ўртасида СССР биринчилиги. 14.40 — Светофор. 15.40 — Реклама. 16.05 — Мультфильм. 18.15 — Санъат ғунчалари. 18.45 — Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг Тошкентда ўтадиган VII Халқаро кинофестивали олдидан. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Телеминиатюралар. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ака-ука Ваҳобовлар куйлайди. 21.30 — Время. 22.00 — Шахсий мулоҳаза. Бадиий фильм.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ
Фильм-спектакль. 21.30—Время 22.05 — Фильм-спектаклнинг давоми. 22.50 — Дунё воқеалари. 23.05 — СССР халқлари V қишки Спартакиадасида.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 13.40 — Фан оламида. 10.20 ва 12.00 — Рус тили. 10.50 ва 11.40 — Табиатшунослик. 11.10 — Илмий-оммабоп фильм. 12.30 — Асрлар аксадоси. 11.40 ва 13.40 — Ўқув кўрсатуви. 13.10 — АБВГДейка. 14.10 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 15.25 — А. Афиногенов ва унинг пьесалари. 16.10 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45— Фильм-концерт. 19.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Илмий-оммабоп фильм. 21.00 — Р. Бабаян куйлайди. 21.30 — Время. 22.05 — Уста. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 10.20 — Табиатшунослик. 10.40 — Қўғирчоқ фильмлар. 11.30 — Табиатшунослик. 18.05 — Мультфильм. 18.30 — Пионер дружиналари Бутуниттифоқ маршида. 19.00 — Ешлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Дўстлик камалаги. Кинопрограмма. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Чорвачилик-зарбдор фронт. 22.25 — Авлодлар. Бадиий фильм. 1-серия. 23.35 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.35 — Тергов давом этмоқда. Бадиий фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Олий математика. 21.20 — Телекиножурнал. 21.30 — Москва-II.

15 МАРТ, ДУШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40— Бадиий коллективларнинг чиқиши. 10.10 — Уч бақалоқ. Бадиий фильм. 11.55 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 12.55 ва 15.00—Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 16.15 — Бинокорлик касби ҳақида. 16.45 — Оналар мактаби. 17.15 — Концерт. 17.45 — СССР халқлари V қишки Спартакиадасида. 18.45 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Стадион ҳамма учун. 19.30 — Кинолавҳа. 19.40 — КПСС XXVI съезди қарорлари ҳаётга. 20.10 —Мистерия-Буфф.

РАДИО

14 МАРТ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Қ. Юсупов ва М. Ҳасанова куйлайди. 9.15 — Табассум. 11.30 — Най навоси. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Ишлаб чиқариш илғорлари, Сизлар учун. 14.00 — Табаррук замин. 15.40 — Театр микрофон олдида. 17.45 — Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг VII Халқаро Тошкент кинофестивали олдидан. 18.15 — Спорт программаси. 19.25 — Студент ва ёшларнинг талабларига биноан концерт. 20.15 — Мақомлардан парчалар. 21.00 — Хоразмий туғилган кунининг 1200 йиллигига. 21.10 — Оқшом тароналари. 22.30 —«Гўзал» ансамбли солистларининг концерти. 23.15 — Дам олиш концерти.

15 МАРТ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Яхши кайфият. 9.15 — Ватан ҳақида қўшиқлар. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 10.15 — Публицист минбари. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 18.15 — Ешлик. 19.25 — Рубоб тароналари. 21.00 — Шу куннинг сиёсий воқеалари. 21.10 — Инсон, меҳнат, поэзия. 21.30 — Концерт. 22.30 — Нодира ғазаллари билан айтиладиган қўшиқлар. 23.15 — Тинглаб, дам оламиз.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 14/III да **Оқ танлилар,** (11.00, 15.00), **Кузнинг биринчи куни** (19.30), 16/III да **Гурунг.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 14/III да **Гулсара,** 15/III да **Олифта.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЕШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 14/III да **Баланд дорга осилма.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 14/III да **РСФСРда ва Шимолий Осетия АССРда хизмат кўрсатган артист Эмиль КИО раҳбарлигидаги ИЛЛЮЗИОН АТТРАКЦИОНИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ** (13, 16, 19.30).

●

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
14 март соат 15.00 да
СССР КУБОГИ УЧУН
«Нефтчи» (Боку) — **«Пахтакор»** (Тошкент)
командалари ўртасида
ФУТБОЛ

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент — П, Ленин кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-35-53, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02839. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 10